

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชมเชยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา
พฤษภาคม 2554

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชมเชยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา

พฤษภาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชมเชยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา
พฤษภาคม 2554

สมคิด ลอมาลี. (2554). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร*. ปรินท์นิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:
รองศาสตราจารย์ ดร.พรสุข หุ่นรินทร์, รองศาสตราจารย์ จุฑามาศ เทพชัยศรี.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาพฤติกรรมข่มขู่และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง ปีการศึกษา 2553 จำนวน 329 คน

เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ ไค-สแควร์ (Chi-square test) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)

ผลการศึกษา พบว่า

1. นักเรียนมีพฤติกรรมข่มขู่โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.09, S = 0.92$)
2. เพศ การอบรมเลี้ยงดู อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่มีผลการเรียนน้อยกว่า 2.00 มีร้อยละของพฤติกรรมข่มขู่อยู่ในระดับมากที่สุด สูงที่สุด
4. ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ดีจะมีพฤติกรรมข่มขู่ลดลง

FACTORS RELATING TO BULLYING BEHAVIOR OF THE SECOND LEVEL STUDENTS
IN SCHOOLS UNDER THE BANGKOK METROPOLITAN IN HUAY KWANG DISTRICT,
BANGKOK METROPOLITAN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Health Education
at Srinakharinwirot University

May 2011

Somkid Lormalee. (2011). *Factors Relating To Bullying Behavior of The Second Level Students In Schools under the Bangkok Metropolitan In Huay kwang District, Bangkok Metropolitan*. Master thesis, M.Ed. (Health Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc.Prof.Dr. Pornsuk Hunnirun, Assoc.Prof. Chutamat Tapchaisri.

The purposes of this research were to study the factors relating to bullying behavior of the second level students in schools under the Bangkok Metropolitan, Huay Kwang District , Bangkok Metropolitan. The sample consisted of 329 students from the Second Level Students in schools under the Bangkok Metropolitan,Huay Kwang District in 2010 Academic year.

The sample size were selected by stratified random sampling. there were questionnaires of factors relating to bullying behavior of the second level students. Statistical using for analysis were percentage, mean, standard deviation, Chi-square test and Pearson product moment correlation coefficient.

The results showed that :

1. The students had sum of bullying behavior at a low level ($\bar{X} = 1.09, S = 0.92$).
2. Sexes, rearing child, and the influence of peer group were not related to bullying behavior of students.
3. Academic achievement was significancelly related to bullying behavior of students at the .01 level. The students who had GPA under 2.00 were potential of high to highest bullying behavior.
4. Emotional Quotient was significancelly negative related to bullying behavior of students at the .01 level. The students who had good emotional quotient had fewer bullying behavior.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลือจาก รองศาสตราจารย์ ดร. พรสุข หุ่นนิรันดร์และรองศาสตราจารย์ จุฑามาศ เทพชัยศรี คณะกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะให้ผู้วิจัยมีความคิดอย่างเป็นระบบ ให้ความรู้ ข้อคิดเห็น ตลอดจนช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆด้วยความเอาใจใส่ นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนแล้วเสร็จ

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทรงพล ต่อนี่ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุริย์พันธุ์ วรพงศธร ที่ได้กรุณาสละเวลามาเป็นกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำและเสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณ อาจารย์กริชพล กลิ่นหอม อาจารย์สรารุณ เล็กศรีนัย อาจารย์นิตยา สุตสวาท ที่ได้กรุณาสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณาจารย์ในภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษาทุกท่าน ที่ได้กรุณาอบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยได้นำความรู้เหล่านั้นมาเป็นแนวทางในการทำปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการและคณะครูโรงเรียนคลองพิทยาลงกรณ์ทุกท่าน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการทำปริญญาานิพนธ์เป็นอย่างดีมาโดยตลอด ขอชื่นชมนักเรียนประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการทำแบบสอบถามด้วยความอดทนและตั้งใจ

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท สาขาสุขศึกษา ภาควิเศษทุกท่านที่ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจจนปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงและขอขอบพระคุณ พี่วินชยา มีชัย ที่ให้ความช่วยเหลือแนะนำเป็นอย่างดี

ท้ายที่สุด ขอโน้มรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา และครอบครัวลอมมาลีทุกท่าน ที่ให้การอบรม เลี้ยงดู ปลูกฝังให้เห็นความสำคัญของการศึกษา และเป็นกำลังใจที่สำคัญอย่างยิ่งแก่ข้าพเจ้า ให้โอกาสในการศึกษาต่อจนประสบผลสำเร็จ

สมคิด ลอมมาลี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
สมมุติฐานในการวิจัย.....	5
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	6
พฤติกรรมชมชู้.....	6
ความหมายของพฤติกรรมชมชู้.....	6
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมชมชู้.....	7
รูปแบบและขั้นตอนของพฤติกรรมชมชู้.....	8
ปัญหาพฤติกรรมชมชู้ในโรงเรียน.....	9
มาตรการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมชมชู้.....	12
พัฒนาการของวัยรุ่นตอนต้น ที่เกี่ยวกับชู้กับพฤติกรรมชมชู้.....	13
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชมชู้ใช้ในการวิจัย.....	16
ความฉลาดทางอารมณ์.....	16
การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่.....	18
อิทธิพลของเพื่อน.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
3 วิธีดำเนินการวิจัย	24
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	24
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	45
สังเขปความมุ่งหมาย สมมุติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย.....	45
สรุปผลการวิจัย.....	47
อภิปรายผล.....	48
ข้อเสนอแนะ.....	51
บรรณานุกรม	52
ภาคผนวก	56
ประวัติย่อผู้ทำวิจัย	70

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แยกตามสถานศึกษาและระดับการศึกษา.....	25
2 จำนวนและค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน.....	38
3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมชมชู้ของนักเรียน.....	39
4 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียน จำแนกตามพฤติกรรมชมชู้.....	49
5 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียน จำแนกตามระดับความฉลาดทางอารมณ์.....	40
6 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียน จำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่.....	41
7 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน.....	41
8 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียน จำแนกตามระดับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน.....	42
9 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมชมชู้ กับเพศ.....	43
10 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมชมชู้ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	43
11 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมชมชู้ กับการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่...	44
12 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมชมชู้ กับความฉลาดทางอารมณ์และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน.....	44

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 แผนผังความคิด วงจรการเกิดพฤติกรรมข่มขู่.....	11

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่เกิดขึ้นกับ พฤติกรรมของ เด็กต่อการปรับตัวในสังคม เมื่อเกิดปัญหาขึ้นมีหลายรูปแบบ เด็กจำนวนมากใช้พฤติกรรมข่มขู่เป็นการระบายออกในการดำเนินชีวิต พฤติกรรมข่มขู่เป็นรูปแบบการกระทำที่บุคคลหนึ่งเป็นตัวตลก โดยใช้กา ข่มขู่ คุกคามเป็นอาวุธ ซึ่งพฤติกรรมข่มขู่จัดได้ว่าเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวอีกรูปแบบหนึ่ง ที่สามารถพัฒนาเป็นการก่อเหตุความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ได้ เช่น ข่าวดังถึงแก่อสัญชีพเด็กและผู้หญิงที่อ่อนแอกว่า ตามแหล่งศูนย์การค้าใหญ่ ๆ ห้างสรรพสินค้า ตลาดนัดขนาดใหญ่ ศูนย์ รวมคมนาคมขนาดใหญ่ แหล่งมั่วสุมของเด็กที่ร่วมสมัย เยาวชนจะตั้งกลุ่มรวมเพื่อนในวัยเดียวกัน แขนงกลุ่มตัวเองคอยหาเหยื่อเป็นเด็กเรียนหนังสือกวดวิชา การเดินเที่ยวเตร่ การซื้อหาสินค้าแฟชั่นต่าง ๆ การพักผ่อน ความบันเทิง เด็กที่มาตามลำพัง อายุต่ำกว่าแต่มีฐานะ แต่งตัวดี แต่งเครื่องแบบโรงเรียน ที่มีชื่อเสียง มีโทรศัพท์มือถือถือราคาแพงทันสมัย ถือกระเป๋าที่มียี่ห้อเป็นที่นิยม เด็กกลุ่มนี้จะคอยจ้องหาและโอกาสข่มขู่ ล้อมกรอบ กรรโชกทรัพย์ทำร้ายร่างกายและแย่งชิงสิ่งของที่ต้องการไปต่อหน้าต่อตาเพื่อนำไปขายต่อตามแหล่งต่าง ๆ (สมพงษ์ จิตระดับ. 2550: 16)

เด็กที่เริ่มมีพฤติกรรมข่มขู่ส่วนมาก อายุระหว่าง 8 – 12 ปี ซึ่งเป็นวัยที่อยู่ในช่วงการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ มีพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เด่นชัดต่างจากวัยอื่นๆ เป็นวัยที่มีความยากลำบากในการปรับตัว ซึ่งส่วนมากจะอยู่ในวัยเรียน โรงเรียน เป็นแหล่งพัฒนาความคิด และเป็นสถานที่ที่เด็ก จะได้พบเพื่อนในวัยเดียวกัน มีปัจจัยหลายประการในโรงเรียนที่เป็นสาเหตุให้เกิดพฤติกรรมข่มขู่ ของเด็กนักเรียน การใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่กับกลุ่มเพื่อน อิทธิพลของเพื่อนจึงมีส่วนในการขัดเกลาให้เด็กมีความประพฤติที่ดีหรือหันเหเข้าไปมีความประพฤติที่ไม่ดี ขึ้นอยู่กับความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กแต่ละคน กรณีสื่อมวลชนรายงานเรื่องพฤติกรรมข่มขู่สามารถเกิดขึ้นได้ทั่วบริเวณโรงเรียน ได้แก่ ทางเดินทั้งในและนอกอาคารเรียน โรงอาหาร ห้องน้ำหรือแม้แต่ในห้องเรียน บริเวณที่พบพฤติกรรมข่มขู่มากที่สุด ได้แก่ สนามเด็กเล่น ได้มีการศึกษาของอินทิดา พัวสกุลและคณะ (2542: 1) พบว่าเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดระยอง พบว่าเด็กนักเรียนชั้น ป.4 / 1 เกือบทุกคนถูกรีดไถเงิน หากขัดขึ้นจะถูกสักด้วยเข็มเย็บผ้าเป็นรูป ปตัว Z ที่ข้อเท้า จากเด็กในชั้น 27 คน ในจำนวนนี้มีเด็ก 2 คน ถูกกล่าวหาว่าเป็นหัวหน้ากลุ่มและเป็นหัวหน้าชั้นทั้งคู่ โดยมีบทบาทเป็นตัวแทนครูประจำชั้นเก็บเงินค่ากิจกรรมเรียนรู้วิธีเก็บเงินให้ตนเองใช้ ผลการวิเคราะห์สาเหตุพบว่า เด็กต้นเหตุมี IQ ในเกณฑ์ Low average มีสภาพครอบครัวที่แตกแยก เคยได้รับการใช้ความรุนแรงจากบิดา การเลี้ยงดูที่เข้มงวดจากยาย เด็กที่ถูกข่มขู่ มาจากครอบครัวที่ค่อนข้างมีปัญหาไม่สามารถปรึกษาปัญหากับผู้ใหญ่ได้ โรงเรียนมีความขัดแย้งกับครู ความสัมพันธ์ระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง เมื่อวิเคราะห์สาเหตุ

ของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา จากแนวคิดของจิตวิทยาครอบครัวพบว่า มีสาเหตุประการหนึ่งมาจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ถ้าบิดามารดาเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยไม่เอาใจใส่หรือตั้งเกณฑ์มากเกินไปทำให้เด็กมีความสับสนในเอกลักษณ์แห่งตน เป็นสาเหตุของการมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และมีพฤติกรรมก้าวร้าวในรูปแบบ บต่าง ๆ (ศิริอร นพกิจ . 2545:2 อ้างอิงจาก บทบาทสถาบันครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูแก่เด็กแรกเกิด ถึง 6 ปี. 2540 หน้า 157)

ดังนั้น ประสบการณ์ทางสังคมที่เด็กได้รับรู้เหล่านี้ หากไม่ได้รับการเหลียวแลจากผู้ใหญ่ อาจกลายเป็นภาวะปกติของสังคมในการใช้พฤติกรรมข่มขู่ต่อผู้ที่ด้อยโอกาสกว่า ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตัวผู้กระทำเองและต่อส่วนรวมที่ได้รับ ความเสียหายและเดือดร้อนจากการกระทำนั้น หากปล่อยไว้ก็จะเป็นปัญหาที่ยากต่อการแก้ไข จึงเป็นหน้าที่ของหลายฝ่ายที่จะต้องร่วมมือกันในการแก้ปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดภัยเวียนที่เริ่มจะมีพฤติกรรมข่มขู่ ได้เติบโตไปเป็นวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่ ที่สามารถจัดการกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตได้ และจากการศึกษาของสมพงษ์ จิตระดับ (2550: 132) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานคร กล่าวไว้ว่า เขตห้วยขวางเป็นแหล่งการค้าและแหล่งที่อยู่อาศัยของประชาชนอย่างหนาแน่น มีเด็กและเยาวชนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงจำนวนมาก เด็กมีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมที่ไม่สร้างสรรค์ เช่น แข่งรถ มีแหล่งมั่วสุม และเด็กในชุมชนเรียนน้อย ครอบครัวรายได้ต่ำ อีกทั้งชุมชนบางแห่งไม่มีโรงเรียน แต่ชุมชนบางแห่งมีเพียงสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียน การเรียนรู้ของเด็กจึงมีน้อยมาก มีปัญหาเด็กติดเกม และเด็กที่ไม่เรียนหนังสือชวกันตั้งแก๊งกวนเมือง ซึ่งเป็นปัญหาที่ผู้ปกครองในชุมชนกำลังหาทางแก้ไขอยู่

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึง สนใจที่จะศึกษา ว่ามีเหตุปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน โดยมุ่งศึกษาเด็กนักเรียนประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ซึ่งมีอายุระหว่าง 8-12 ปี และเป็นวัยที่เริ่มมีพฤติกรรมข่มขู่ โดยเลือกศึกษาเด็กนักเรียนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตห้วยขวาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร ข้อมูลที่ได้จากการศึกษานั้น ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและป้องกันมิให้เกิดพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนได้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง

ความสำคัญของการวิจัย

ทำให้ทราบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน โดยข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและป้องกันมิให้เกิดพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนได้

ขอบเขตการวิจัย

การกำหนดกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียน ที่ศึกษาอยู่ใน โรงเรียน ใน สังกัด กรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง ที่ศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 2 มี 2 โรงเรียน จำนวน 455 คน เป็นชาย 237 คน หญิง 218 คน ในปีการศึกษา 2553

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนในสังกัดสำนัก กรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง ที่ศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 2 มี 2 โรงเรียน จำนวน 329 คน เป็นชาย 167 คน หญิง 162 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จากประชากร

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ได้แก่

- 1.1. เพศ
- 1.2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 1.3. ความฉลาดทางอารมณ์
- 1.4. การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่
- 1.5. อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

2. ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมข่มขู่

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **พฤติกรรมข่มขู่** หมายถึง การกระทำที่ต้องการให้ผู้ถูกกระทำได้รับความกลัว ความอับอาย และได้รับความเสียหายทั้งทางร่างกาย จิตใจ และทรัพย์สินต่างๆ เช่น การทำร้ายร่างกาย การกล่าวโทษ การทำลายทรัพย์สิน และการล่วงละเมิดสิทธิของผู้ถูกกระทำ โดยที่ผู้ถูกกระทำจะไม่สามารถปกป้องตนเองได้เลย

2. **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์** หมายถึง ลักษณะที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาปัจจัย ดังนี้

2.1 เพศ หมายถึง เพศชายและเพศหญิงของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ที่ศึกษาในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง เกรดเฉลี่ย (Grade Point Average) ที่ได้มาของนักเรียนในระหว่างหนึ่งภาคเรียนที่ผ่านมาหรือภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553

2.3 ความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของตนเองให้ได้มากที่สุด และสามารถใช้สติปัญญาแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดีใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข หรือที่เรียกว่า ดี เก่ง สุข วัตถุประสงค์จากแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์เด็กอายุ 6-11 ปี สำหรับครู ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ปี พ.ศ. 2546

2.4 การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ หมายถึง วิธีการที่บิดามารดาปฏิบัติต่อเด็ก เพื่อให้เด็กเกิดการกระทำตามแบบอย่างของตน ไม่ว่าจะเป็นลักษณะท่าทาง คำพูดและการกระทำ การอบรมสั่งสอน การเอาใจใส่ การเข้มงวด การปล่อยปละละเลย ตลอดจนการให้รางวัล หรือการลงโทษ โดยผู้วิจัยประยุกต์จากแบบสอบถามของ สมมาตร ภัทรพงศ์กิจ (2551: 99 -101) แบ่งการอบรมเลี้ยงดูเป็น 3 แบบ คือ

2.4.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการปฏิบัติจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง โดยมีความรู้สึกที่ตนเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ถูกบังคับให้ทำตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ต้องอยู่ในระเบียบวินัย ไม่รับฟังเหตุผล ก้าวท้าวเรื่องส่วนตัว ถูกควบคุมไม่ให้ได้รับความสะดวกในการกระทำที่ตนต้องการ

2.4.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการปฏิบัติจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง โดยมีความรู้สึกที่ตนเองได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม ได้รับความรักความอบอุ่น รับฟังเหตุผลยอมรับความสามารถและความคิดเห็น ให้ความร่วมมือตามโอกาสอันควร

2.4.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการปฏิบัติจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง โดยมีความรู้สึกที่ตนเองไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ถูกปล่อยปละละเลยให้ทำอะไรตามใจและไม่สนใจว่าลูกทำอะไร อยู่ที่ไหนอย่างไร ไม่ได้รับการสนับสนุนหรือคำแนะนำจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ไม่ได้รับความอบอุ่นและชอบใช้อารมณ์

2.5 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน หมายถึง การปฏิบัติตนของสมาชิกในกลุ่มเพื่อนนักเรียน โดยการปฏิบัติอาจจะเป็นการเลียนแบบหรือถูกบังคับให้ทำตาม รวมถึงพฤติกรรมที่เกิดจากทั้งทางกายและทางวาจา ซึ่งการแสดงพฤติกรรมดังกล่าวจะนำไปสู่การยอมรับจากสมาชิกในกลุ่ม

3. โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง หมายถึง โรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการศึกษาภาคบังคับระดับประถมศึกษา มีโรงเรียนในความรับผิดชอบทั้งสิ้น 3 โรงเรียน ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะโรงเรียนที่ตั้งอยู่เขตห้วยขวาง มี 2 โรงเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน ช่วงชั้น 2 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการป้องกันและ แก้ไขปัญหาพฤติกรรมกรรมการข่มขู่ได้อย่างถูกต้อง โดยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังปรากฏตาม ภาพประกอบ 1

ตัวแปรอิสระ

- เพศ
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ความฉลาดทางอารมณ์
- การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่
- อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

ตัวแปรตาม

พฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
3. ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
4. การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
5. อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็นหัวข้อต่อไปนี้

1. พฤติกรรมข่มขู่
  - 1.1 ความหมายของพฤติกรรมข่มขู่
  - 1.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมข่มขู่
  - 1.3 รูปแบบและขั้นตอนของพฤติกรรมข่มขู่
  - 1.4 ปัญหาพฤติกรรมข่มขู่ในโรงเรียน
  - 1.5 มาตรการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมข่มขู่
2. พัฒนาการของวัยรุ่นตอนต้น ที่เกี่ยวข้องกับข้อกับพฤติกรรมข่มขู่
3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ใช้ในการวิจัย
  - 3.1 เพศ
  - 3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 3.3 ความฉลาดทางอารมณ์
  - 3.4 การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่
  - 3.5 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
  - 4.2 งานวิจัยในประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ค้นคว้า

1. พฤติกรรมข่มขู่

1.1 ความหมายของพฤติกรรมข่มขู่

ได้มีนักการศึกษา นักจิตวิทยา ให้ความหมายของพฤติกรรมข่มขู่ ที่ก่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ดังนี้

พฤติกรรมข่มขู่ หมายถึง การกระทำใดๆ ที่เป็นการกระทำซ้ำๆ ในทางลบที่บุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลหนึ่งกระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดสิทธิ รุกรานหรือแสดงอำนาจเหนือกว่าบุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่น ซึ่งเป็นผลหรืออาจเป็นผลให้บุคคลนั้นหรือกลุ่มบุคคลนั้นได้รับบาดเจ็บและความทุกข์ทรมาน ความกลัวทั้งทางร่างกายและจิตใจ ทรัพย์สินส่วนบุคคลถูกทำลาย ได้รับความเสียหาย (พูนสวัสดิ์ สุขดี. 2548: 13)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า พฤติกรรมข่มขู่ หมายถึง การกระทำที่ต้องการให้ผู้ถูกกระทำได้รับความกลัว ความอับอาย และได้รับความเสียหายทั้งทางร่างกาย จิตใจ และทรัพย์สินต่างๆ เช่น การทำร้ายร่างกาย การกล่าวโทษ การทำลายทรัพย์สิน และการล่วงละเมิดสิทธิของผู้ถูกกระทำ โดยที่ผู้ถูกกระทำจะไม่สามารถปกป้องตนเองได้เลย

1.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับพฤติกรรมข่มขู่

มีแนวคิดทฤษฎีของนักจิตวิทยาที่มีความเชื่อว่า พฤติกรรมข่มขู่ นั้นเกิดจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งพฤติกรรมข่มขู่ นั้นนักจิตวิทยามีความเห็นว่าเป็นลักษณะเดียวกันกับความก้าวร้าว ดังที่นีออน พินประดิษฐ์ (2541) และนพมาศ ธีรเวคิน (2539) นำเสนอไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวกับพันธุกรรม ทฤษฎีนี้มาจากความเชื่อมโยงของ ฟอยด์ ที่ว่า ความก้าวร้าวของบุคคลมีมาแต่กำเนิดและเห็นว่าการก้าวร้าว เกิดจากสัญชาตญาณแห่งการดำรงพันธุ์ (Sexual Instincts) นั่นคือ เมื่อไม่ได้รับการบำบัดความต้องการเกี่ยวกับเพศแล้ว คนเราจะเกิดความก้าวร้าวได้ ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 ฟอยด์ เชื่อว่า สัญชาตญาณของมนุษย์มี 2 ประเภทคือ สัญชาตญาณแห่งการดำรงพันธุ์ และสัญชาตญาณแห่งการดำรงตน (Ego Instincts) ต่อมาภายหลังความคิดของ ฟอยด์ ได้เปลี่ยนแปลงไป โดยได้เอาสัญชาตญาณแห่งการดำรงพันธุ์ไปรวมเข้ากับสัญชาตญาณแห่งการดำรงตน เป็นชื่อใหม่ว่า สัญชาตญาณแห่งการดำรงชีวิต (Life Instincts) แล้วตั้งสัญชาตญาณแห่งการทำลายชีวิต หรือสัญชาตญาณแห่งการตาย (Death Instincts) ขึ้นมาคู่กัน ฟอยด์ ได้กล่าวถึงมาโซคิซึม (Masochism) ว่าเป็นแนวโน้มที่บุคคลจะรู้สึกพึงพอใจจากการทำลายตนเอง ซึ่งมีผลต่อความต้องการทำลายหรือก้าวร้าวกับบุคคลอื่น ทั้งนี้เพราะความต้องการก้าวร้าวกับบุคคลอื่นไม่สามารถแสดงออกมาได้ จึงหันมาทำลายตนเอง บุคคลที่มีลักษณะเช่นนี้ เป็นเพราะรู้สึกผิดติดอยู่ในจิตใต้สำนึก (Unconscious) เช่น เมื่อยังเป็นเด็กถูกพ่อแม่ใช้อำนาจลงโทษเด็กต้องการจะทำร้ายพ่อแม่ แต่ก็แสดงออกไม่ได้ จึงหันมาทำร้ายตนเอง จึงกลายเป็นพวกที่มีแนวโน้มสัญชาตญาณแห่งการทำลายหรือก้าวร้าวที่ชอบแสดงออกต่อบุคคลอื่น ฟอยด์ จึงเห็นว่าอย่าให้บุคคลเหล่านี้เกิดความกดดันและเก็บกดความก้าวร้าวไว้มาก ควรหาทางปลดปล่อยความก้าวร้าวไปในทางที่สังคมยอมรับและไม่เดือดร้อนกับบุคคลอื่น

2. ทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม นักจิตวิทยาเชื่อว่า สภาพแวดล้อม ทำให้บุคคลเกิดความคับข้องใจ ซึ่งจะก่อให้เกิดความก้าวร้าว ซึ่งแบ่งออกได้ 2 แนวทาง ดังนี้

2.1 สมมติฐานความก้าวร้าวมาจากความคับข้องใจ (Frustration Aggression Hypothesis) มาจากความเชื่อของ ดอลแลนด์ และ มิลเลอร์ ว่า ความก้าวร้าวของบุคคลมีสาเหตุมาจากความคับข้องใจ เขาได้อธิบายความหมายของความคับข้องใจว่า เป็นความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่เกิดจากบุคคลมีสาเหตุมาจากถูกขัดขวางไม่ให้บรรลุผล สรุปว่าเมื่อคนเราถูกขัดใจจะเกิดความคับข้องใจ เมื่อสะสมไว้มากๆ จะกลายเป็นความก้าวร้าวได้ และผู้ที่ถูกก้าวร้าวก็มักจะเป็นผู้ทำให้เกิดความคับข้องใจนั่นเอง

2.2 ทฤษฎีสัญญาความก้าวร้าว (Aggressive Cues Theory) มาจากแนวคิดของ เบร์ โควิทซ์ (Berkowitz) เชื่อว่า ความก้าวร้าวเกิดจากความคับข้องใจ แต่การแสดงออกจะมากหรือน้อย หรือไม่ได้แสดงออกเลย ขึ้นอยู่กับสถานการณ์กระตุ้นที่ทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว นั่นคือ ลักษณะภายในของบุคคลกับสถานการณ์กระตุ้นต้องสัมพันธ์กัน ถ้าหากว่าเกิดความคับข้องใจน้อยแต่มี สถานการณ์มากระตุ้นมากก็อาจกลายเป็นความก้าวร้าวได้ในที่สุด

3. ทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ ทฤษฎีนี้เน้นความสำคัญของการเรียนรู้ โดยมี ข้อตกลงว่า ความก้าวร้าวเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคล ไม่ได้เกิดขึ้นเอง แบนดู รา ได้ กล่าวถึงการทดลอง ซึ่งได้ทดลองกับเด็กอนุบาล 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มได้เห็นตัวแบบที่แสดงพฤติกรรม ก้าวร้าวต่าง ๆ กัน คือ

กลุ่มที่ 1	มีตัวแบบเป็นคนจริง
กลุ่มที่ 2	มีตัวแบบเป็นภาพยนตร์
กลุ่มที่ 3	มีตัวแบบเป็นการ์ตูนในหนังสือ
กลุ่มที่ 4	ไม่มีตัวแบบ

เมื่อเด็กดูตัวแบบทั้ง 4 กลุ่ม แล้วปล่อยให้ได้อยู่ตามลำพังในห้องที่มีของเล่นชนิดหนึ่งซึ่ง คล้ายกับตัวแบบ ปรากฏว่าเด็กในกลุ่มที่ 1 เล่นของเล่นอย่างก้าวร้าวมากที่สุด เด็กกลุ่มที่ 4 เล่นของ เล่นก้าวร้าวน้อยที่สุด เด็กในกลุ่มที่ 2 และ 3 เล่นของเล่นอย่างก้าวร้าวใกล้เคียงกัน

กล่าวโดยสรุปแล้ว สิ่งกระตุ้นที่ทำให้เกิดพฤติกรรมข่มขู่ นั้น จะมาจากหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็น เป็นพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และการเรียนรู้ที่เป็นสิ่งกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา ความคับ ข้องใจและอาการของคนที่ถูกกดขี่ ก็อาจนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าวได้เช่นกัน ซึ่ง รูปแบบพฤติกรรมก้าวร้าวเหล่านั้นจะมีลักษณะคล้ายกันกับพฤติกรรมข่มขู่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงให้ความเห็นว่า พฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมข่มขู่ นั้น เป็นพฤติกรรมแบบเดียวกัน

1.3 รูปแบบและขั้นตอนของพฤติกรรมข่มขู่

รูปแบบของพฤติกรรมข่มขู่ มีการแบ่งได้หลายรูปแบบ ดังนี้

บารอน (พูนสวัสดิ์ สุขดี.2548:55 อ้างอิงจาก Barone.1997. Phi Delta Kappan.pp. 80-82) ได้แบ่งรูปแบบของพฤติกรรมข่มขู่ ไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมข่มขู่ทางร่างกาย ได้แก่ การตี เตะ ต่อย เป็นต้น
2. พฤติกรรมข่มขู่ทางวาจา ได้แก่ การดูต่ำ ล้อเลียน นินทา การไม่ให้ความสำคัญ หรือสนใจ เป็นต้น

โกลเวอร์ และคณะ (Glover et al. 2000) ได้แบ่งรูปแบบของพฤติกรรมข่มขู่ที่เกิดขึ้น ในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมข่มขู่ทางร่างกาย (Physical Bullying) เป็นพฤติกรรมที่ผู้กระทำแสดง ต่อผู้ถูกกระทำโดยการใช้อวัยวะร่างกาย เช่น แขน ขา ได้แก่ การทุบตี เตะ ต่อย ขว้างปา ผลัก เป็นต้น หรือการแสดงออกทางท่าทาง เพื่อให้บุคคลอื่น ได้รับความบาดเจ็บเล็กน้อยจนถึงสาหัสได้

2. พฤติกรรมข่มขู่ทางวาจา (Verbal Bullying) เป็นพฤติกรรมที่ ผู้กระทำแสดงต่อ ผู้ถูกกระทำโดยการใช้อภัยคำวาจา ได้แก่ การใช้ถ้อยคำหยาบคาย ตำหนอ ต่อว่า ล้อเลียน เยาะเย้ย ดู ถูก เหยียดหยาม เพื่อให้บุคคลอื่นได้รับความเจ็บช้ำน้ำใจ อับอายขายหน้า ซึ่งส่งผลทางด้านจิตใจ ของผู้ถูกกระทำ

3. การทำลายทรัพย์สิน (Property Damage) พฤติกรรมที่ผู้กระทำแสดงพฤติกรรม ที่เป็นการกระทำต่อทรัพย์สินส่วนตัวของผู้ถูกกระทำ ได้แก่ การทำลายอุปกรณ์ทางการเรียน การ แ่่งชิงขนม อาหาร การรีดไถเงิน ทำให้ทรัพย์สินส่วนตัวของผู้ถูกกระทำได้รับความเสียหาย ถู กทำลาย หรือสูญหาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อทรัพย์สินและจิตใจของผู้ถูกกระทำ

ดิทซาซี และเบอร์ตัน (Ditzhazy and Burtan.2003: 43-48) ได้แบ่งรูปแบบของ พฤติกรรมข่มขู่ไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมข่มขู่ทางตรง ได้แก่ การดูต่ำ ดูถูก ล้อเลียน ตี เตะ ต่อย รวมทั้งการ ขโมยสิ่งของส่วนตัวของบุคคลอื่น

2. พฤติกรรมข่มขู่ทางอ้อม ได้แก่ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพทางสังคม โดยเจตนาที่กัดไม่ให้คุณคนใดบุคคลหนึ่งได้รับความสนใจ การยอมรับจากบุคคลและสังคมรอบข้าง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า รูปแบบพฤติกรรมข่มขู่ นั้น จะรวมถึงการกระทำทุกอย่างไม่ว่าจะเป็น การทำร้ายร่างกาย การทำร้ายทางวาจา การทำลายทรัพย์สิน นต่าง ๆ ของผู้ถูกกระทำให้ได้รับความ เสียหายทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นการกระทำที่ก้าวร้าว รุนแรงและส่งผลให้เกิดความบอบช้ำ ทางจิตใจแก่ผู้ถูกกระทำได้ทั้งสิ้น

ขั้นตอนการแสดงพฤติกรรมข่มขู่

พฤติกรรมข่มขู่มีขั้นตอนการแสดงพฤติกรรมข่มขู่ (สุพัตรา พันธวร. 2546: 20)

1. ระยะคุกคาม (Threat Stage) เป็นขั้นตอนเริ่มต้น คือ บุคคลรู้สึกว่าจะตัวเองถูกข่มขู่ คุกคามทางด้านร่างกาย หรือจิตใจ ซึ่งอาจเป็นบุคคลหรือสิ่งของก็ได้ ทำให้เขาไม่สามารถบรรลุสิ่งที่ ต้องการ ก็จะนำไปสู่ขั้นตอนที่ 2

2. ระยะประเมินอันตราย (Assessment of Dangerous) ขั้นนี้บุคคลจะประเมินอันตราย ที่ อาจเกิดขึ้นกับตัวเองได้ทันทีทันใด

3. ระยะประเมินพลังกำลัง (Assessment of Power) ขั้นนี้จะตามติดขั้นที่ 2 อย่างรวดเร็ว คือ บุคคลจะประเมินอำนาจทั้งตนเองและของผู้อื่นในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ถ้าเขาประเมินว่าตนเอง มีอำนาจคุกคามเพียงพอ หรือถ้าเห็นว่าการคุกคามนั้นเป็นเรื่องเล็กน้อยไม่สำคัญ บุคคลก็อาจวาง เจย แต่ถ้าประเมินแล้วตัดสินใจว่าตัวเองไม่มีอำนาจควบคุมการคุกคามนั้นได้ บุคคลจะมีความโกรธ แค้นเกิดขึ้น และหาวิธีป้องกันตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่ขั้นสุดท้าย คือ

4. ระยะแสดงความโกรธ (Anger Stage) ในขั้นนี้เมื่อบุคคลเกิดความโกรธขึ้นมาแล้วอาจ แสดงออกด้วยความโกรธ โดยถ้าหากว่า (ก) บุคคลนั้นไม่มีทักษะในการพูดเพื่อควบคุมสถานการณ์ ได้เหมาะสม (ข) ปล่อยให้ระดับความโกรธเพิ่มมากขึ้น (ค) มีความเชื่อว่าความก้าวร้าวเป็น

วิธีการเดียวที่จะดำเนินการกับผู้อื่นได้ และ (ง) บุคคลคิดมากเกินไปกับการกระทำของผู้ อื่น ซึ่งอาจเป็นความ ไม่ยุติธรรมของผู้อื่นในสถานการณ์ตั้งเครียดนั้น ในอีกแง่หนึ่งถ้าความรู้สึกโกรธนั้น กลายเป็นสิ่งคุกคามนั้นอย่างรุนแรง หรือถ้าบุคคลนั้นรับรู้ว่าการแสดงความโกรธออกไป ทำให้เกิดอันตรายกับตนเอง อย่างมากแล้ว เขาก็จะหันเหความโกรธเข้าสู่ตนเอง โดยอาจเก็บกดความรู้สึก และมีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก แต่ก็อาจจะระเบิดออกมาอย่างก้าวร้าวในที่สุด ขึ้นตอนต่างๆ นี้จะเกิดขึ้นต่อเนื่องกันไปอย่างรวดเร็วมาก จนบุคคลอาจแสดงความก้าวร้าวทันทีเมื่อมีเหตุการณ์มา กระตุ้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า บุคคลผู้ถูกกระทำจะมีความรู้สึกที่ตนเองถูกคุกคามและรู้สึกว่าไม่ปลอดภัยกับตนเอง ก็ จะแสดงความโกรธออกมาเพื่อเป็นการปกป้องตนเองให้ได้มากที่สุด แต่ถ้าหากว่าบุคคลนั้นสามารถควบคุมความโกรธได้ทุกสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นก็จะไม่ส่งผลให้เกิด ความรุนแรงกับตนเองได้

วงจรการเกิดพฤติกรรมข่มขู่

ในการเกิดเหตุการณ์ข่มขู่แต่ละครั้ง เป็นเหตุการณ์ระหว่างบุคคลหนึ่งต่อบุคคลหนึ่ง หรือ กลุ่มบุคคลกระทำต่อบุคคลหนึ่ง หรืออาจเป็นกลุ่มบุคคลกระทำต่อกลุ่มบุคคลอีกกลุ่มหนึ่ง ดังนั้น จึงมีบุคคลหลายกลุ่ม หลายสถานะที่อยู่ในเหตุการณ์นั้น ทำให้สามารถแบ่งกลุ่มบุคคลที่อยู่ในเหตุการณ์ การเกิดพฤติกรรมข่มขู่แต่ละครั้งได้ ดังนี้

1. กลุ่มผู้กระทำ

- 1.1 ผู้กระทำ (The Bullier) หมายถึง บุคคลที่เป็นผู้ริเริ่มหรือเป็นผู้นำการข่มขู่บุคคลอื่น
- 1.2 ผู้ติดตาม ลูกสมุน หรือลูกน้อง (Followers) หมายถึง บุคคลที่ร่วมกระทำการก่อเหตุข่มขู่ แต่ไม่ได้เป็นผู้ริเริ่มการก่อเหตุ
- 1.3 ผู้สนับสนุน (Supporters) หมายถึง บุคคลที่ไม่แสดงปฏิกิริยาอาการต่อต้านใดๆ ทั้งสิ้น เมื่อพบเหตุการณ์แต่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการกระทำพฤติกรรมข่มขู่ด้วย หรืออาจเป็นผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์และแสดงความนิยมชมชอบ พอใจให้มีการข่มขู่เกิดขึ้น

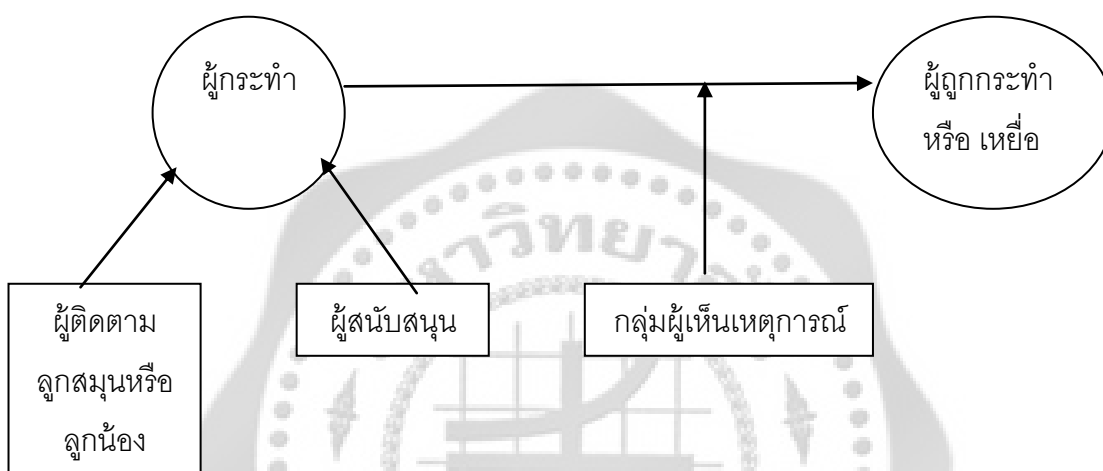
2. ผู้เห็นเหตุการณ์ (Bystander)

- 2.1 ผู้เห็นเหตุการณ์ คนที่ 1 (Disengaged Onlooker) คือ ผู้ที่เห็นเหตุการณ์โดยตลอด แต่ไม่แสดงปฏิกิริยาอาการใดๆ ทั้งสิ้น
- 2.2 ผู้เห็นเหตุการณ์ คนที่ 2 (Possible Defenders) คือ บุคคลที่ไม่ชอบพฤติกรรมข่มขู่ และคิดที่จะให้ความช่วยเหลือ คุ่มครองผู้ที่ถูกกระทำ แต่ไม่ได้ลงมือทำการอันใดเลย
- 2.3 ผู้เห็นเหตุการณ์ คนที่ 3 (Defenders of the victim) คือ บุคคลที่ไม่ชอบพฤติกรรมข่มขู่และให้ความช่วยเหลือคุ่มครองผู้ที่ถูกกระทำ

3. กลุ่มผู้ถูกกระทำ/เหยื่อ (The Victim) คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ถูกข่มขู่จากบุคคลอื่น

กล่าวโดยสรุปว่า การเกิดพฤติกรรมข่มขู่แต่ละครั้งนั้น จะต้องเป็นผู้กระทำ ผู้ถูกกระทำ ผู้สนับสนุน และผู้เห็นเหตุการณ์ ซึ่งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอาจจะเกิดกับบุคคลเพียงคนเดียวหรือเป็น

กลุ่ม แล้วแต่สถานการณ์นั้นๆ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับว่าบุคคลผู้สนับสนุน และผู้เห็นเหตุการณ์จะแสดงพฤติกรรมออกมาว่าชอบหรือไม่ชอบกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ ดังเช่นว่าชอบในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ผู้สนับสนุนและผู้เห็นเหตุการณ์ ก็จะกลายเป็นได้ทั้งผู้กระทำและผู้สนับสนุนได้ แต่ถ้าแสดงพฤติกรรมว่าไม่ชอบและเข้าไปขัดขวาง ก็จะกลายเป็นผู้ถูกกระทำได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลเดียวกันอาจเป็นได้หลายสถานภาพในสถานการณ์หนึ่ง โดยแสดงเป็นภาพของ วงจรการเกิดพฤติกรรมข่มขู่ได้ ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 วงจรการเกิดพฤติกรรมข่มขู่

1.4 ปัญหาพฤติกรรมข่มขู่ในโรงเรียน

พูนสวัสดิ์ สุขดี (2548: 4) ได้ทำการศึกษา โดยสัมภาษณ์ความคิดเห็นของหัวหน้าฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนที่สอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 ปีการศึกษา 2548 ซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลจังหวัดขอนแก่น จำนวน 5 คน สรุปได้ว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น ได้แก่ การเดินกระแทกไหล่ ชนไหล่ การพูดจาตะคอก ตะโกน การทำดีทำต่อย การแสดงท่าที่รังเกียจ หรือดูถูกเหยียดหยาม เป็นต้น ซึ่งครูแนะแนวต่างลงความเห็นว่า ความรุนแรงต่างๆ ในโรงเรียนกำลังทวีความรุนแรงขึ้น และเด็กนักเรียนส่วนใหญ่ขาดความมีน้ำใจ ความเห็นอกเห็นใจ ความเอื้ออาทรต่อกัน

ปัญหาพฤติกรรมข่มขู่โรงเรียน

1. การลอกเลียนแบบจากรุ่นพี่ไปสู่รุ่นน้อง
2. การอบรมเลี้ยงดู ที่ก่อให้เกิดความกดดันในนักเรียนโดยแบ่งเป็นปัญหา

บุคลิกลักษณะของผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ

ปัญหาการอบรมเลี้ยงดูของผู้กระทำพฤติกรรมข่มขู่ถูกเลี้ยงมาในครอบครัวที่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา

ปัญหาการอบรมเลี้ยงดูของผู้ถูกระทำพฤติกรรมข่มขู่ถูกเลี้ยงดูแบบทนุถนอม ถูกตามใจมาก ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ร่างกายอ่อนแอ มีเพื่อนน้อย ไม่กล้าแสดงออก

ผลกระทบจากพฤติกรรมข่มขู่

นักเรียนผู้ถูกระทำเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากพฤติกรรมข่มขู่โดยตรง ซึ่งมีสัญญาณเตือนภัยโดยสามารถสังเกตได้ ดังนี้

1. ขาดสมาธิในการเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
2. รู้สึกเหงา โดดเดี่ยว ถูกทอดทิ้ง
3. แยกตัวออกจากกลุ่มเพื่อน ชอบโทษตัวเอง เห็นคุณค่าในตนเองต่ำ
4. รู้สึกว่าตนเองถูกปฏิเสธ จากบุคคลใกล้ชิด ต่ำหนิตนเองที่เป็นผู้เคราะห์ร้ายจากความรุนแรง
5. ยอมรับสภาพการณ์ ความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับตน ไม่ลุกขึ้นมาต่อสู้เพื่อตนเอง
6. หวาดระแวง หวาดกลัว คิดว่าตนเองถูกตำหนิ ถูกดักทำร้าย

1.5 มาตรการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมข่มขู่

มิกลิเออร์ (พูนสวัสดิ์ สุขดี .2548 : 68 อ้างอิงจาก Migliore. 2003. Intervention in school and clinic.pp.172-176) ได้เสนอแนะวิธีในการควบคุมและกำจัดพฤติกรรมข่มขู่ ดังนี้

1. อภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมข่มขู่ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงเหตุการณ์และอันตรายที่เกิดขึ้น โดยให้นักเรียนเขียนเล่าถึงประสบการณ์ อารมณ์และความรู้สึกที่เกิดขึ้น และเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้นอาจจัดให้มีการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งอาจทำเป็นระบบในการศึกษาผลกระทบที่มีต่อผู้กระทำและตัวผู้ถูกระทำเองด้วย เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของพฤติกรรมนี้มากขึ้น

2. กำหนดเป็นกฎเกณฑ์ที่ต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดลักษณะของพฤติกรรมก้าวร้าวและกำหนดกฎเกณฑ์ในการควบคุมพฤติกรรมข่มขู่ เพื่อให้ นักเรียนสามารถปกป้องตนเอง และในขณะเดียวกันสามารถให้ ความช่วยเหลือบุคคลอื่นได้อย่างถูกต้องวิธีและถูกต้อง

3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เป็นการเสริมสร้างทักษะทางสังคมเป็นประจำ ได้แก่ วิธีการปกป้อง ช่วยเหลือบุคคลอื่น การผูกมิตร การแสดงออก เป็นต้น ซึ่งเนื้อหาเหล่านี้ควรมีการวางแผนร่วมกันทั้งครูและนักเรียน และกำหนดเป็นตารางเรียนที่แน่นอน ชัดเจน

4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนสามารถแสดง งามออกทั้งทางร่างกาย วาจา และอารมณ์อย่างเหมาะสมและถูกต้องในการหลีกเลี่ยงจากพฤติกรรมข่มขู่

5. สนับสนุน ชมเชยและให้กำลังใจนักเรียนที่กล้าเปิดเผยว่าตนเป็นผู้ถูกระทำ เพื่อเป็นอุทาหรณ์ให้กับนักเรียนคนอื่น

6. พยายามกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้น เพื่อให้ นักเรียนรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และมีหน้าที่ที่จะต้องคอยดูแลเพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ ด้วยความเต็มใจ

7. ให้การเสริมแรงนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยการประกาศให้เป็นบุคคลตัวอย่างหรือดีเด่นประจำสัปดาห์

8. จัดให้มีกล่องรับข้อความ (Message Box) สำหรับนักเรียนที่ต้องการเสนอแนะแนะนำ หรือในกรณีนักเรียนที่เป็นผู้ถูกระทำ แต่ไม่กล้าเขียนหรือแสดงออกอย่างชัดเจน ได้ส่งข้อความซึ่งจะทำให้ได้รับข้อมูลเพิ่มเติมได้

9. พฤติกรรมหรือการแสดงออกของครูจะต้องมั่นคง เสมอต้นเสมอปลาย เพราะครูเป็นต้นแบบที่ดีในการไม่แสดงพฤติกรรมข่มขู่

10. จัดให้มีทีมงานหรือผู้ดูแล คอยป้องกันการเกิดพฤติกรรมข่มขู่อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะในบริเวณที่ลับหูลับตาหรือขาดคนดูแล

11. กรณีที่เกิดเหตุการณ์รุนแรง หรือมีนักเรียนที่ก่อเหตุเป็นประจำ จะต้องมีการตักเตือน ทำทัณฑ์บน รวมทั้งอาจมีการเรียกพบผู้ปกครอง ซึ่งแล้วแต่ระดับความรุนแรงของปัญหา

12. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

13. จัดรูปแบบการรายงานตนเองที่เกี่ยวกับพฤติกรรมข่มขู่ที่ชัดเจนและเป็นระบบ

14. จัดนิทรรศการ เพื่อให้นักเรียนรู้จัก เข้าใจวิธีการป้องกัน และหลีกเลี่ยงจากพฤติกรรมข่มขู่ที่ถูกต้องและเหมาะสม

15. กระตุ้นให้ผู้บริหารโรงเรียนเข้าใจและปรับเปลี่ยนทัศนคติที่มีพฤติกรรมข่มขู่ที่ถูกต้อง เพื่อให้มีการกำหนดหรือบรรจุเป็นหลักสูตรสถานศึกษา และนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมต่อไป

16. สร้างความเข้าใจกับคณะครู รวมทั้งบุคลากรในสายงานต่างๆ ในโรงเรียน และกำหนดเป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน

17. ประสานความร่วมมือ ความเข้าใจระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง โดยการจัดประชุม และกำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

18. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น แพทย์ พยาบาล ตำรวจ หรือชุมชนเพื่อสร้างความตระหนัก ความเข้าใจและแนวทางปฏิบัติร่วมกัน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า มาตรการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมข่มขู่ นั้น ควรได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย เริ่มตั้งแต่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครองตลอดจนบุคคลในชุมชน ซึ่งแต่ละฝ่ายนั้นจะมีวิธีการที่แตกต่างกันออกไป เช่น ผู้บริหารควรเห็นความสำคัญและสอดแทรกเนื้อหาในวิชาเรียน ให้นักเรียนได้ซึมซับถึงโทษของการแสดงพฤติกรรมข่มขู่กับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน บุคคลในชุมชน ควรช่วยกันสอดส่องดูแลเมื่อเจอเหตุการณ์ก็ไม่ควรนิ่งดูตาย ควรห้ามปรามและอบรมบุตรหลานของตนเอง หรือช่วยเหลือนักเรียนผู้ถูกระทำ รวมทั้งผู้ปกครองเองก็ควรให้ความร่วมมือและไว้วางใจกับโรงเรียน ช่วยกันแก้ไขปัญหาให้หมดสิ้นไป

2. พัฒนาการของวัยรุ่นตอนต้น ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมข่มขู่

การเรียนรู้พัฒนาการวัยรุ่นจึงมีประโยชน์ทั้งต่อการส่งเสริมให้วัยรุ่นเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม และช่วยป้องกันปัญหาต่างๆ ในวัยรุ่น เช่น ปัญหาทางเพศหรือปัญหาการใช้สารเสพติด เมื่อเด็กย่างอายุประมาณ 12-13 ปี เพศหญิงจะเข้าสู่วัยรุ่นเร็วกว่าเพศชายประมาณ 2 ปี และจะเกิดการพัฒนาไปจนถึงอายุประมาณ 18 ปี จึงจะเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ โดยจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในพัฒนาการด้านต่างๆ (ศรีเรือน แก้วกังวาล.2540: 61 และสุชา จันท์ เอ็ม.2540: 54) ดังนี้

1) พัฒนาการทางร่างกาย (Physical Development) ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายทั่วไป และการเปลี่ยนแปลงทางเพศ เนื่องจากวัยนี้ มีการสร้างและหลั่งฮอร์โมนเพศ (sex hormones) และฮอร์โมนของการเจริญเติบโต (growth hormone) อย่างมากและรวดเร็ว

1.1 การเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย (Physical Changes) ร่างกายเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว แขนขาจะยาวขึ้นก่อนจะเห็นการเปลี่ยนแปลงอื่นประมาณ 2 ปี เพศหญิง มีไขมันมากกว่า เพศชาย แข็งแรงกว่าเพราะกล้ามเนื้อมากกว่า

1.2 การเปลี่ยนแปลงทางเพศ (Sexual Changes) สิ่งที่เห็นได้ชัดเจน คือวัยรุ่นชาย จะเป็นหนุ่ม นมขึ้นพาน (หัวนมโตขึ้นเล็กน้อย กดเจ็บ) เสียงแตก หนวดเคราขึ้น และเริ่มมีฝันเปียก (การหลั่งน้ำอสุจิในขณะหลับและฝันเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ) ส่วนวัยรุ่นหญิงจะเป็นสาว คือ เต้านมมีขนาด โตขึ้น ไขมันที่เพิ่มขึ้นจะทำให้รูปร่างมีทรวดทรง สะโพกผายออก และเริ่มมีประจำเดือนครั้งแรก ทั้งสองเพศจะมีการเปลี่ยนแปลงของอวัยวะเพศ ซึ่งจะมีขนาดโตขึ้น มีขนขึ้นบริเวณอวัยวะเพศ มีกลิ่นตัว มีสิ่วขึ้น

2) พัฒนาการทางจิตใจ และสติปัญญา(Psychological and Intellectual Development)

วัยนี้สติปัญญาจะพัฒนาสูงขึ้น จนมีความคิดเป็นแบบรูปธรรม ความสามารถเรียนรู้ เข้าใจ เหตุการณ์ต่างๆ ได้ลึกซึ้งขึ้นแบบ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ สิ่งต่างๆ ได้มากขึ้นตามลำดับ แต่ในช่วงระหว่างวัยรุ่นนี้ อาจขาดความยั้งคิด มีความหุนหันพลันแล่น ขาดการไตร่ตรองให้รอบคอบ ความคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self Awareness) วัยนี้จะเริ่มมีความสามารถในการรับรู้ตนเองด้านต่างๆ ดังนี้

2.1 เอกลักษณ์ (Identity) วัยรุ่นจะเริ่มแสดงออกถึงสิ่ง ที่ตนเองชอบ สิ่งที่ตนเองถนัด ซึ่งจะแสดงถึงความเป็นตัวตนที่โดดเด่น ได้แก่ วิชาที่ชอบเรียน กีฬาที่ชอบเล่น งานอดิเรก การใช้เวลาว่างให้เกิดความเพลิดเพลิน กลุ่มเพื่อนที่ชอบและสนิทสนม โดยเขาจะเลือกคบคนที่มีส่วนคล้ายคลึงกันหรือเข้ากันได้ เกิดการเรียนรู้และถ่ายทอดแบบอย่างจากกลุ่มเพื่อนนี้เอง ทั้งแนวคิด ค่านิยม จริยธรรม การแสดงออกและการแก้ปัญหาในชีวิต จนสิ่งเหล่านี้กลายเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง และเป็นบุคลิกภาพ

2.2 ภาพลักษณ์ของตนเอง (Self Image) คือการมองภาพของตนเองในด้านต่างๆ ได้แก่ หน้าตา รูปร่าง ความสวยความหล่อ ความพิการ ข้อดีข้อด้อยทางร่างกายของตนเอง วัยรุ่นจะ

สนใจหรือให้เวลาเกี่ยวกับรูปร่าง ผิวพรรณมากกว่าวัยอื่น ๆ ถ้าตัวมีข้อต่อกว่าคนอื่นก็จะเกิดความอับอาย

2.3 การได้รับการยอมรับจากผู้อื่น (Acceptance) วัยนี้ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนอย่างมาก การได้รับการยอมรับจะช่วยให้เกิดความรู้สึกมั่นคง ปลอดภัย เห็นคุณค่าของตนเอง มั่นใจตนเอง วัยนี้จึงมักอยากเด่นอยากดัง อยากให้มีคนรู้จักมากๆ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจตนเอง (Self Esteem) เกิดจากการที่ตนเองเป็นที่ยอมรับของเพื่อนและคนอื่น ๆ ได้รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าเป็นคนดี และมีประโยชน์แก่ผู้อื่นได้ทำอะไรได้สำเร็จ รวมทั้ง ความเป็นตัวของตัวเอง (Independent) รักอิสระ และเสรีภาพ รวมถึงไม่ค่อยชอบอยู่ในกฎเกณฑ์กติกาใดๆ ชอบคิดเอง ทำเอง ฟังตัวเอง เชื่อความคิดตนเอง มีปฏิกริยาตอบโต้ผู้ใหญ่ที่บีบบังคับสูง ความอยากรู้อยากเห็นอยากลองจะมีสูงสุดในวัยนี้ ทำให้อาจเกิดพฤติกรรมเสี่ยงได้ง่าย ถ้าวัยรุ่นขาดการยั้งคิดที่ดี การทำอะไรด้วยตนเอง และทำได้สำเร็จจะช่วยให้วัยรุ่นมีความมั่นใจ ในตนเอง (Self Confidence)

2.4 การควบคุมตนเอง (Self Control) วัยนี้เรียนรู้ที่จะควบคุมความคิด การรู้จักยั้งคิด การคิดให้เป็นระบบ เพื่อให้สามารถใช้ความคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

2.5 อารมณ์ (Mood) อารมณ์จะปั่นป่วน เปลี่ยนแปลงง่าย หงุดหงิดง่าย เครียดง่าย โกรธง่าย อาจเกิดอารมณ์ซึมเศร้าโดยไม่มีสาเหตุได้ง่าย อารมณ์ที่ไม่ดีเหล่านี้ อาจทำให้เกิดพฤติกรรมเกรง ก้าวร้าว มีผลต่อการเรียนและการดำเนินชีวิต ในวัยรุ่นตอนต้น การควบคุมอารมณ์ยังไม่ค่อยดีนัก บางครั้งยังทำอะไรตามอารมณ์ตัวเองอยู่บ้าง แต่จะค่อยๆ ดีขึ้นเมื่ออายุมากขึ้น อารมณ์เพศวัยนี้จะมีมาก ทำให้มีความสนใจเรื่องทางเพศ หรือมีพฤติกรรมทางเพศ เช่น การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นเรื่อง ปกติในวัยนี้ แต่พฤติกรรมบางอย่างอาจเป็นปัญหา เช่น ความเบี่ยงเบนทางเพศ กามวิปริต หรือการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น

2.6 จริยธรรม (Moral Development) วัยนี้จะมีความคิดเชิงอุดมคติสูง (Idealism) เพราะแยกแยะความผิดชอบชั่วดีได้แล้ว มีระบบมโนธรรมของตนเอง ต้องการให้เกิดความถูกต้อง ความชอบธรรมในสังคม ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ต้องการเป็นคนดี เป็นที่ชื่นชอบของคนอื่น และจะรู้สึกอึดอัดกับข้อใจกับความไม่ถูกต้องในสังคมหรือในบ้าน แม้แต่พ่อแม่ของตนเองเขาก็เริ่มรู้สึกว่าไม่ได้ดีสมบูรณ์แบบเหมือนเมื่อก่อนอีกต่อไปแล้ว บางครั้งจะแสดงออกโดยมักจะวิพากษ์วิจารณ์พ่อแม่หรือครูอาจารย์ตรงๆ อย่างรุนแรง การต่อต้าน ประท้วงจึงเกิดได้บ่อยในวัยนี้เมื่อวัยรุ่นเห็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง หรือมีการเอาเปรียบ เบียดเบียน ความไม่เสมอภาคกัน ในวัยรุ่นตอนต้นการควบคุมตนเองอาจยังไม่ดีนัก แต่เมื่อพ้นวัยรุ่น นี้ไป การควบคุมตนเองจะดีขึ้น จนเป็นระบบจริยธรรมที่สมบูรณ์แบบเหมือนผู้ใหญ่

3) พัฒนาการทางสังคม (Social Development)

วัยนี้จะเริ่มห่างจากทางบ้าน ไม่ค่อยสนิทสนมคลุกคลีกับพ่อแม่พี่น้องเหมือนเดิม แต่จะสนใจเพื่อนมากกว่า ใช้เวลากับเพื่อนนานๆ มีกิจกรรมนอกบ้านมาก ไม่อยากไปไหนกับทางบ้าน เริ่มมีความสนใจเพศตรงข้าม สนใจสังคมสิ่งแวดล้อม ปรับตัวเองให้เข้ากับกฎเกณฑ์กติกาของกลุ่ม และ

สังคมได้ดีขึ้น มีความสามารถในทักษะสังคม การสื่อสารเจรจา การแก้ปัญหา การประนีประนอม การยืดหยุ่นโอนอ่อนผ่อนตามกัน และการทำงานร่วมกับผู้อื่น พัฒนาการทางสังคมที่ดีจะเป็นพื้นฐานมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี และบุคลิกภาพที่ดี การเรียนรู้สังคมจะช่วยให้ตนเองหาแนวทางการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมกับตนเอง เลือกวิชาชีพที่เหมาะสมกับตน และมีสังคมสิ่งแวดล้อมที่ดีต่อตนเองในอนาคตต่อไป

กล่าวโดยสรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีพัฒนาการเกิดขึ้นหลายด้าน ทำให้ต้องมีการปรับตัวหลายด้านพร้อมๆ กัน จึงเป็นวัยที่จะเกิดปัญหาได้มาก หากปรับตัวไม่ได้ แต่ถ้าหากปรับตัวได้สำเร็จ จะช่วยให้วัยรุ่นพัฒนาตนเอง เกิดบุคลิกภาพที่ดี ซึ่งจะนำไปสู่พื้นฐานสำคัญของการดำเนินชีวิตต่อไป

เป้าหมายของการพัฒนาวัยรุ่นตอนต้น

วัยรุ่นตอนต้น เป็นวัยกำลังระหว่างวัยเด็กไปสู่การเป็นวัยรุ่น มีวัยรุ่นหลายรายที่กำลังสับสนกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายมากกว่า จึงทำให้ยังไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจน แต่ก็มีเด็กบางรายได้วางแผนและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับตนเอง ดังนี้

1. ร่างกายที่แข็งแรง ปราศจากความบกพร่องทางกาย มีความสมบูรณ์ มีภูมิคุ้มกันโรค และปราศจากภาวะเสี่ยงต่อปัญหาทางกายต่างๆ

2. เอกลักษณ์แห่งตนเองดี

2.1 บุคลิกภาพดี มีทักษะส่วนตัว และทักษะสังคมดี

2.2 เอกลักษณ์ทางเพศเหมาะสม

2.3 การเรียนและอาชีพ ได้ตามศักยภาพของตน ตามความชอบความถนัด และความเป็นไปได้ ทำให้มีความพอใจต่อตนเอง

2.4 การดำเนินชีวิต สอดคล้องกับความชอบความถนัด มีการผ่อนคลาย กีฬา งานอดิเรก มีความสุขได้โดยไม่เบียดเบียนคนอื่น มีการช่วยเหลือคนอื่นและสิ่งแวดล้อม

2.5 มีมโนธรรมดี เป็นคนดี

3. มีการบริหารตนเองได้ดี สามารถบริหารจัดการตนเอง โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น

4. มีความรับผิดชอบ มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองต่อผู้อื่น ต่อประเทศชาติ และต่อสิ่งแวดล้อมได้ดี

5. มีมนุษยสัมพันธ์กับคนอื่นได้ดี

กล่าวโดยสรุปได้ว่า หากเป้าหมายของวัยรุ่นได้รับการตอบสนอง ก็จะนำไปสู่การเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีได้ในอนาคต แต่หากเป้าหมายไม่ได้รับการตอบสนอง กลับประสบแต่ความผิดหวัง ก็จะทำให้กลายเป็นคนเก็บกด และแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อตนเองและคนใกล้ชิดได้ง่าย

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่

3.1 ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient = EQ)

ความหมายความฉลาดทางอารมณ์

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2543: 55) ให้ความหมายว่า เป็นความสามารถทางอารมณ์ในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข

นวลลอ ทวิชศรี (2546: 34) ให้ความหมายว่า เป็นความสามารถของบุคคลในการใช้สติรับรู้อารมณ์และควบคุมอารมณ์ของตนเอง ทำให้สามารถเข้าใจและรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น ใช้ปัญญาในการแสดงอารมณ์และแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีความคิดสร้างสรรค์ มีความเมตตา กรุณาไปสู่สัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น ทำให้บุคคลมีความสุขและประสบความสำเร็จในชีวิต

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของตนเองให้ได้มากที่สุด และสามารถใช้สติปัญญาแก้ไขปัญหาเหตุการณ์เฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี ใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข หรือที่เรียกว่า ดี เก่ง สุข

กรอบแนวคิดของความฉลาดทางอารมณ์

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2543: 2) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์ ดังนี้

1. ดี หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเอง รู้จักเห็นใจผู้อื่นและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

2. เก่ง หมายถึง ความสามารถในการรู้จักตนเอง มีแรงจูงใจ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหา และแสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

3. สุข หมายถึง ความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข

แสงอุษา โลจนานนท์ และกฤษณ์ รุยาพร (นวลลอ ทวิชศรี, 2546: 36 ; อ้างอิงจาก แสงอุษา โลจนานนท์ และกฤษณ์ รุยาพร, 2543.เอกสารการบรรยายเรื่อง EQ กับบทบาทความเป็นครู. 2543:77) ได้เสนอ เส้นทางสู่การสร้างฉลาดทางอารมณ์ ด้วย SMILE แยกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

S ----- Self awareness หมายถึง การรู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเอง

M ----- Manage emotion หมายถึง การควบคุมอารมณ์ของตนเอง ตลอดจนสามารถแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล สถานที่ เวลา และเหตุการณ์

I ----- Innovation หมายถึง การสร้างสรรค์อารมณ์ของตน แสดงออกซึ่งอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

L ----- Listen with head & heart หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจอารมณ์ ความคิด และความรู้สึกของผู้อื่น

E ----- Enhance social skill หมายถึง ความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลในหลายๆ รูปแบบ เพื่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ดี เก่ง สุข เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่ทำให้บุคคลเกิดฉลาดทางอารมณ์ กล่าวได้ว่า บุคคลที่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีก็จะสามารถแก้ไขปัญหาและแสดงพฤติกรรมออกได้อย่างเป็นปกติ ดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

3.2 การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่

ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่

ศิริอร นพกิจ (2545: 25) ให้ความหมายว่า การที่บิดามารดา หรือผู้ดูแล ปฏิบัติต่อเด็ก และเรียกร้องให้เด็กปฏิบัติต่อตน และผู้อื่นในทำนองต่างๆ ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในชีวิตเด็ก ทำให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว และเลียนแบบการกระทำต่างๆ ของผู้อบรมเลี้ยงดู

สมาพร ภัทรพงศ์กิจ (2551: 32) ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่บิดามารดาหรือผู้ปกครอง ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการอบรมสั่งสอนและให้คำแนะนำในสิ่งต่างๆ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง วิธีการที่บิดามารดาปฏิบัติต่อเด็ก เพื่อให้เด็กเกิดการกระทำตามแบบอย่างของตน ไม่ว่าจะเป็นลักษณะท่าทาง คำพูดและการกระทำ การอบรมสั่งสอน การเอาใจใส่ การเข้มงวด การปล่อยปละละเลย ตลอดจนการให้รางวัล หรือการลงโทษ

ผลของการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อพฤติกรรมข่มขู่

ประภาพพันธ์ กรโกเสถียรกาจ (2532 : 8) กล่าวว่า ผลจากการที่พ่อแม่ทอดทิ้งเด็กมากเกินไปทำให้เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าว ชอบเรียกร้องความสนใจจากบุคคลอื่น ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนและชอบทะเลาะวิวาทกับเพื่อนอยู่เสมอ.

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของเด็ก เพราะว่าสภาพที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวหรือข่มขู่ นั้น มา จากสังคมที่อยู่แวดล้อมตัวเด็กนั่นเอง การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ จะส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีหรือไม่เกิดการพัฒนาในด้านใดๆ ก็ขึ้นอยู่กับ การอบรมเลี้ยงดู ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูลูกที่เป็นวัยรุ่นให้เชื่อฟังและทำตามที่พ่อแม่เห็นว่าดีและถูกต้อง หรือการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยกับเด็กวัย รุนั้นก็ทำได้ยาก เพราะเด็กวัยนี้จะเริ่มมีความคิดเป็นตัวของตัวเองและรู้สึกว่าเป็นผู้ใหญ่ สามารถคิดเอง ทำเองได้แล้ว ทั้งๆ ที่บางเรื่องก็คิดได้ไม่ลึกซึ้ง หรือเหมาะสมเท่ากับพ่อแม่ แต่หากพ่อแม่เลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ก็จะทำให้เด็กวัยนี้คิดว่าตนเองมีปมด้อย พ่อแม่ไม่สนใจ เด็กอาจจะแสดงพฤติกรรมที่ส่งผลร้ายกับตนเอง และบุคคลอื่นเพียงเพื่อประชดให้พ่อแม่หันมาสนใจเขาบ้าง

3.3 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการก่อให้เกิดพฤติกรรมแก่นักเรียนเป็นอย่างมาก เพราะวัยนี้เป็นวัยเลียนแบบเพื่อน โดยส่วนใหญ่แล้ว นักเรียนจะใช้เวลาอยู่ในโรงเรียนมากกว่าอยู่บ้าน จึงต้องปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนและบางครั้งต้องยอมทำตามแบบของเพื่อนจะได้เป็นที่ยอมรับภายในกลุ่ม จึงกล่าวได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของเด็กวัยเรียนนั้นมีความสำคัญมาก โรงเรียนควรส่งเสริมให้เด็กนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ควบคู่ไปกับการเรียนการสอนด้วย

การปฏิบัติตนต่อเพื่อนให้มีความสัมพันธ์ที่ดี ต้องปฏิบัติดังนี้

1. ยิ้มแย้มแจ่มใสและสนใจเพื่อน
2. รับฟังข้อคิดเห็นของเพื่อน
3. มองโลกในแง่ดี
4. เกรงใจเพื่อน
5. วางตัวเหมาะสมกับเพื่อน
6. อธิษาศัยดี
7. มีนิสัยยอมชอบ ชอบช่วยเหลือ มีความจริงใจต่อกัน
8. ไม่วิจารณ์เพื่อนยกย่อง ชมเชย
9. ปฏิเสธเพื่อนบ้าง เมื่อคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผล
10. จดจำข้อมูลเล็กๆ น้อยๆ ของเพื่อน

เพื่อนมีอิทธิพลมากต่อเด็กวัยรุ่น ดังนั้น หากนักเรียนคบเพื่อนที่ดี ก็จะแสดงพฤติกรรมที่ดีต่อกัน แต่หากคบเพื่อนที่ไม่ดี ก็จะเลียนแบบและแสดงพฤติกรรมไม่ดีกลายเป็นความก้าวร้าวต่อกันได้

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากที่ได้กล่าวไปแล้ว พฤติกรรมข่มขู่เป็นพฤติกรรมก้าวร้าวรูปแบบหนึ่ง ที่สามารถพัฒนาสู่ความรุนแรงได้หลากหลายรูปแบบแล้ว และจากการทบทวน นวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่าในประเทศไทยยังมีการศึกษาพฤติกรรมข่มขู่นี้เพียง 2 เรื่อง ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนองานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรงที่เกิดขึ้นในโรงเรียนร่วมด้วย

4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เบนทิลีย์ (พุลสวัตต์ สุกดี .2548:41. อ้างอิงจาก Bently.1995. Dissertation Abstracts International No. AACMM93863) ได้ศึกษาปัญหาพฤติกรรมข่มขู่และความเชื่อของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 379 คน พบว่านักเรียนร้อยละ 21.3 ตกอยู่ในสถานะผู้ถูกระทำ ร้อยละ 11.6 เป็นผู้กระทำ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงเสี่ยงที่จะถูกข่มขู่ทั้งจากเพื่อนร่วมชั้นเรียนและรุ่นพี่ นักเรียนชายที่เป็นผู้กระทำมากที่สุดในระดับที่สูงขึ้น รูปแบบพฤติกรรมข่มขู่ที่พบมากที่สุดคือ การล้วงละเมิดทางวาจา

และสนามเด็กเล่น เป็นบริเวณที่พบพฤติกรรมข่มขู่มากที่สุด นักเรียนผู้กระทำและผู้ถูกระทำต่าง รายงานว่า พฤติกรรมข่มขู่เป็นสาเหตุให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในโรงเรียน

สเวนเลอร์และคณะ (Swearer, Espelage, Napolitano.2009 : 2 - 3) ได้ศึกษาพฤติกรรมข่มขู่ (bullying behavior) หมายถึง การขู่ข้ำๆการทำอันตรายผู้อื่นโดยเจตนา เป็นรูปแบบของความก้าวร้าว ซึ่งไม่สามารถสังเกตเห็นได้ง่ายๆ รวมถึงความไม่สมดุลของอำนาจระหว่างผู้กระทำ (perpetrator) และผู้ถูกระทำ (target) ตัวอย่างเช่น ผู้ถูกระทำมีรูปร่างสูงใหญ่กว่า ฉลาดกว่า มีฐานะทางสังคมสูงกว่าผู้ถูกระทำ โดยสรุปคือ พฤติกรรมข่มขู่เป็นรูปแบบของพฤติกรรมก้าวร้าวซึ่งไม่สามารถสังเกตเห็นได้ง่ายๆ เช่น การข่มขู่เพื่อนโดยปราศจากความก้าวร้าวทางกายภาพหรือการใช้กำลังกายลงมือกระทำ อาจเป็นการข่มขู่ผ่านทางอินเทอร์เน็ตหรือโทรศัพท์มือถือ ซึ่งก็คือ พฤติกรรมก้าวร้าวรูปแบบหนึ่งที่กระทำต่อคนอื่นโดยเฉพาะผู้อ่อนแอกว่าหรือผู้มีรูปร่างเล็กกว่า

เพ็ลเลกรินิ บารตินิและบรูคส์ (Pellegrini,Bartini,and Brooks. 1999 : 216 - 224) ได้วิจัยเรื่อง การข่มขู่ในโรงเรียน ผู้กระทำและผู้ถูกระทำอย่างก้าวร้าว : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเป็นสมาชิกของกลุ่มและการถูกระทำในวัยรุ่นตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า จากการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์การข่มขู่ การถูกระทำและผู้ถูกระทำอย่างก้าวร้าวในกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีนักเรียนร้อยละ 14 มีการข่มขู่ และมีนักเรียนร้อยละ 5 เป็นผู้ถูกระทำอย่างก้าวร้าว และร้อยละ 18 เป็นผู้ถูกระทำอย่างก้าวร้าวมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่ออารมณ์ของวัยรุ่นและกิจกรรม แต่มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อความคุ้นเคยในกลุ่มเพื่อน การมีเพื่อนมากเป็นที่รักใคร่ของเพื่อน เป็นปัจจัยปกป้องต่อการถูกระทำ

เพเลจีนี และคณะ (Pellegrini and Long. 2002 : 259 – 280) ได้ศึกษา นักเรียนเมื่อจบการศึกษาจากโรงเรียนประถมศึกษาโดยทั่วไปแล้ว เมื่อเปเลจีนี ย่นไปเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษา มีแนวโน้มว่าจะมีพฤติกรรมข่มขู่เพิ่มขึ้นกลายเป็นพฤติกรรมก้าวร้าว โดย การกลั่นแกล้งอาจจะเป็นหนึ่งวิธีการที่นักเรียนเพศชายที่กำลังเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นใช้บริหารความสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่มสังคมใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดที่ว่า การกลั่นแกล้งจะใช้สำหรับการแสดงความเด่น

ดัลมูซา และคณะ (Dulmus and others. 2004:1-16) ได้ศึกษาการวิจัยโรงเรียนชนบทที่ตั้งอยู่ในสหรัฐอเมริกาเป็นการตรวจสอบความชุกของ พฤติกรรมข่มขู่ ของเด็กนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวนทั้งสิ้น 192 คนในการศึกษานี้ 158 คน (82.3%) พบการแสดงออกของพฤติกรรมข่มขู่อย่างน้อยหนึ่งครั้งในช่วงเวลาสามเดือนที่ผ่านมา อัตรา ความถี่ของพฤติกรรมข่มขู่ที่ทำการศึกษายิ่งสูงกว่าตัวเลขที่รายงานในชุมชนแหล่งอื่น ๆ มีนัยสำคัญอาจยืนยันได้ว่าพฤติกรรมข่มขู่เกิดขึ้นในโรงเรียนเป็นปัญหาใหญ่ในชุมชนชนบทมากกว่าในเขตเมือง

4.2 งานวิจัยในประเทศ

กมลรัตน์ ครองยุทธ (2544:บทคัดย่อ) ศึกษาลักษณะและปริมาณการถูกระทำ ความรุนแรงทางด้านร่างกายและจิตใจของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 370 ราย ตั้งแต่ วันที่ 15-31 มกราคม 2544 ผลการวิจัยพบว่า เด็กร้อยละ 90.8 ถูกระทำ

รุนแรงจากผู้ปกครอง แบ่งเป็นด้าน ร่างกาย ร้อยละ 3.8 ด้านจิตใจร้อยละ 18.0 ด้านร่างกายและจิตใจ ร้อยละ 69.0 วิธีการ กระทำรุนแรงด้านร่างกายที่พบมากที่สุด คือ เขียนตีด้วยไม้หรือเข็มขัด และวิธีการ ถูกกระทำรุนแรงด้านจิตใจที่พบมากที่สุดคือ ตะคอกหรือตวาด ส่วนใหญ่ความถี่ของการถูกกระทำรุนแรงแต่ละวิธีการ คือนานๆ ครั้ง การกระทำรุนแรงเด็กนักเรียนมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญตามความต่างของ เพศของเด็ก สถานภาพสมรสของผู้ปกครอง และระดับการศึกษา ของผู้ปกครอง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำรุนแรงเด็กนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ 0.05 คือ ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง บุคลิกภาพของผู้ปกครอง ภาวะวิกฤตในครอบครัว และสัมพันธ์ภาพในครอบครัว

สุพัตรา สกุลพันธุ์ (2543:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาวะสุขภาพจิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่ถูกกระทำทารุณกรรมทางร่างกายและ/หรือทางเพศเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาวะสุขภาพจิตของนักเรียนที่ถูกกระทำทารุณกรรม ชนิดของการถูกกระทำทารุณกรรม และความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะสุขภาพจิตกับชนิดของการถูกกระทำ กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 387 คน ผลการวิจัยพบว่า สภาวะสุขภาพจิตด้านความวิตกกังวลอยู่ในระดับไม่ ดีสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.1 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 83.7 ถูกกระทำทารุณทางร่างกาย ลักษณะที่พบมากที่สุดคือ การตี/เขียนด้วยอุปกรณ์ต่างๆ ด้วยความถี่นานๆ ครั้ง ร้อยละ 16.3 ถูกกระทำทารุณทางเพศ ลักษณะที่พบมากที่สุดคือ การชวนพูดคุยเรื่องลามก พูดลวนลามด้วยความถี่นานๆ ครั้ง และพบว่า สภาวะสุขภาพจิตโดยรวมมีความสัมพันธ์กับชนิดของการถูกกระทำทารุณอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และความก้าวร้าวมีความสัมพันธ์กับชนิดของการถูกกระทำทารุณอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมพร สุทัศนีย์ (2529:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6จากโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครและสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากรุงเทพมหานครและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 จากโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 3,000 คน ผลการศึกษาสรุปได้ว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในระดับสูงสุดได้แก่ อิทธิพลของเพื่อน สามารถอธิบายพฤติกรรมก้าวร้าวได้ประมาณร้อยละ 38

พูนสวัสดิ์ สุขดี (2548:84) ได้ศึกษานักเรียนโรงเรียนชายล้วนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร พบว่าในแต่ละระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการเรียนที่น้อยกว่า 2.00 ได้รับผลกระทบจากพฤติกรรมข่มขู่มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเป็นเพราะว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับค่อนข้างต่ำ เพื่อนๆ มักจะไม่ค่อยเกรงใจหรือไม่เป็นที่ยอมรับ ในกลุ่มเพื่อน ซึ่งส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักเรียน ทำให้ต้องแสดงพฤติกรรมข่มขู่กับเพื่อนคนอื่นให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อน

ปราณี จันท์หอม (2541:43-44) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมก้าวร้าว กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามการ อบรมเลี้ยงดูของบิดา

มารดาหรือผู้ปกครอง และแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมก้าวร้าว ผลการศึกษาพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยและการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปิยศรี บวรธนสาร (2550:71-72) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนเอกชนชายล้วนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนเอกชนชายล้วนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01มี2 ปัจจัย ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองและลักษณะกายภาพทางการเรียนส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนเอกชนชายล้วนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร มีปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้นการศึกษา ลำดับการเกิด บุคลิกภาพ สุขภาพจิต ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ศรัญญา อิษิตะ (2553 : 82 - 84) ได้ศึกษาพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนวัยรุ่น เป็นการศึกษารายกรณี (Case study) เพื่อศึกษาสาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนวัยรุ่นและแนวทางในการช่วยเหลือ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนวัยรุ่น ระดับชั้นมัธยมศึกษา อายุ 14 – 18 ปี จำนวน 5 คน ที่มีพฤติกรรมความรุนแรง โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้ 1) ลักษณะของพฤติกรรมความรุนแรงที่แสดงออกทางกาย ได้แก่ การใช้เท้าเตะหรือถีบ การใช้กำปั้นต่อย การใช้ฝ่ามือตบตี หรือกระชาก การใช้อาวุธหรือสิ่งของทำร้ายร่างกาย เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ 2) ลักษณะของพฤติกรรมความรุนแรงที่แสดงออกทางวาจา ได้แก่ พุดจาเยาะเย้ย พุดจาดูหมิ่น ใช้คำพุดที่มีลักษณะมุ่งร้าย ให้คนอื่นได้รับผลกระทบ บอบช้ำ ทางด้านจิตใจ ใช้คำพุดข่มขู่ คุกคาม ให้คนอื่นรู้สึกหวาดกลัว และรู้สึกไม่ปลอดภัย ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการเกิดพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนวัยรุ่นเกิดจากปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยทางสังคมซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนวัยรุ่น พอสรุปได้ว่า นักเรียนวัยรุ่นมีเรื่องทะเลาะ เบาะแว้งกับผู้ปกครองหรือสมาชิกในครอบครัวเป็นประจำ นักเรียนขาดการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครอง บรรยากาศในบ้านไม่น่าอยู่อาศัย คบเพื่อนที่เคยก่อเหตุทะเลาะวิวาท ถูกเพื่อนชักชวนให้มีเรื่องชกต่อย ทะเลาะวิวาท เล่นเกมส์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง ชอบติดตามข่าวนักเรียน นักศึกษาชกพวกตีกัน

วัชรินทร์ จามจรี(2550 : 100) ได้ศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของบุคคลในครอบครัวส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวโดยผ่านตัวแปรจิตลักษณะทั้ง 5 ตัว ได้แก่ เจตคติที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าว การรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว ความคาดหวังต่อการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว การเรียนรู้พฤติกรรมซึ่งนำต่อการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว และการลดความรู้สึกต่อพฤติกรรมก้าวร้าว จากงานวิจัยพบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวของบุคคลในครอบครัวส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าว โดยผ่านการลดความรู้สึกต่อพฤติกรรมก้าวร้าวและเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ตามลำดับ

สมาพร ภัทรพงศ์กิจ (2551 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียนและการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งผลต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร จำนวน 350 คน ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01.

สรุปจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมข่มขู่ พบว่ามีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) เพศ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) ความฉลาดทางอารมณ์ 4) การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ และ 5) อิทธิพลของเพื่อน จึงทำให้ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานว่า เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอบรมเลี้ยงดู ความฉลาดทางอารมณ์และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชมชู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
  - 2.1 ลักษณะของเครื่องมือ
  - 2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
  - 2.3 เกณฑ์การให้คะแนน และการแปลความหมาย
  - 2.4 การหาคุณภาพเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง ที่ศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 2 มี 2 โรงเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 มีนักเรียนจำนวน 455 คน เป็นชาย 237 คน และหญิง 218 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง ที่ศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 2 มี 2 โรงเรียน จำนวน 329 คน ผู้วิจัย กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ 2540: 221-222) เลือกตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จากประชากร ตามลำดับ ดังนี้

1. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรยามานะ กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ .05 ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (0.05)

ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 308 คน แต่ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 329 คน

2. จำแนกประชากรออกเป็นสถานศึกษา โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

3. กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) ที่ได้จำนวน 329 คน จากนั้นเลือกตัวอย่างจากนักเรียนในแต่ละระดับชั้นของแต่ละโรงเรียนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแยกตามสถานศึกษา และระดับการศึกษา

ที่	สถานศึกษา	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
1	โรงเรียนที่ 1						
	ประถมศึกษาปีที่ 4	99	93	192	72	66	138
	ประถมศึกษาปีที่ 5	115	96	211	72	67	139
2	โรงเรียนที่ 2						
	ประถมศึกษาปีที่ 6	23	29	52	23	29	52
รวม		237	218	455	167	162	329

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชมชู้ของนักเรียน มีจำนวน 5 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมชมชู้ของนักเรียน

ตอนที่ 3 แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่

ตอนที่ 5 แบบสอบถามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อสร้างแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้
2. ศึกษาทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้าน เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความฉลาดทางอารมณ์ การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ อิทธิของเพื่อน ตามที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างข้อคำถามของแบบสอบถามให้ได้เนื้อหาครอบคลุมตามความมุ่งหมายที่ต้องการศึกษา
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรตรวจสอบ และนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้ จากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม และนำเสนอให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรตรวจสอบอีกครั้ง
6. นำแบบสอบถามไปทดสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ (Try out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่ศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนคลองพิทยาลงกรณ์ สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน จำนวน 30 คน วันที่ 19 - 20 สิงหาคม พ.ศ. 2553 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ

เกณฑ์การให้คะแนน และการแปลความหมาย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ชุมชนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ได้แก่ ข้อมูลด้านเพศ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นข้อคำถามเลือกตอบ ดังตัวอย่าง ตัวอย่าง คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน

1. เพศ ( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง

2. นักเรียนกำลังเรียนอยู่ชั้น

( ) 1.ป. 4

( ) 2. ป. 5

( ) 3.ป. 6

3. ผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียน ในปีการศึกษาที่ผ่านมา

( ) 1. น้อยกว่า 2.00

( ) 2. ระหว่าง 2.00-3.00

( ) 3. ระหว่าง 3.01-4.00

ตอนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมชมชู้ของนักเรียน ประยุกต์จากแบบวัดของพูนสวัสดิ์ สุขดี (2548: 173-176) เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับ มีข้อความที่มี จาก “เป็นประจำ” ถึง “ไม่เคย”

ตัวอย่าง แบบวัดพฤติกรรมชมชู้ของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่กระทำในโรงเรียน

เป็นประจำ	หมายถึง	กระทำมากกว่า 3 ครั้งต่อสัปดาห์
เป็นส่วนใหญ่	หมายถึง	กระทำ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์
ทำนานๆ ครั้ง	หมายถึง	กระทำ 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์
ไม่เคย	หมายถึง	ไม่เคยกระทำเลย

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	เป็นส่วนใหญ่	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคย
1	ผลัก จิก หรือตึงผมเพื่อน				
2	ฉันพยายามขัดขาเพื่อนให้สะดุดหรือหกล้ม				
3	ฉันเดินชนไหล่ กระแทกไหล่เพื่อนโดยตั้งใจ				
4	ฉันขโมยสิ่งของของเพื่อน				

เกณฑ์การให้คะแนน

เป็นประจำ	3	คะแนน
เป็นส่วนใหญ่	2	คะแนน
ทำนานๆ ครั้ง	1	คะแนน
ไม่เคย	0	คะแนน

การแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ยรายข้ออยู่ระหว่าง 2.26-3.00 แสดงว่า พฤติกรรมชมชู้อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยรายข้ออยู่ระหว่าง 1.51-2.25 แสดงว่า พฤติกรรมชมชู้อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยรายข้ออยู่ระหว่าง 0.76-1.50 แสดงว่า พฤติกรรมชมชู้อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยรายข้ออยู่ระหว่าง 0.00-0.75 แสดงว่า พฤติกรรมชมชู้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ เป็นแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์เด็กอายุ 6-11 ปี ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2545: 93-94) มีเนื้อหาและข้อคำถามที่สามารถแยกย่อย ความฉลาดทางอารมณ์ในแต่ละด้าน ได้ 3 ด้าน ได้แก่ ดี เก่ง สุข มี 4 ระดับ จาก “ไม่เป็นเลย” ถึง “เป็นประจำ” ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้เป็นการอธิบายถึงอารมณ์ ความรู้สึกและพฤติกรรมของนักเรียนในช่วง 4 เดือนที่ผ่านมา โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านคิดว่าตรงกับนักเรียนมากที่สุด มีคำตอบ ที่เป็นไปได้ 4 คำตอบ ดังนี้

ไม่เป็นเลย	หมายถึง	ไม่เคยปรากฏ
เป็นบางครั้ง	หมายถึง	นานๆ ครั้ง หรือทำบ้าง ไม่ทำบ้าง
เป็นบ่อยครั้ง	หมายถึง	ทำบ่อยๆ หรือเกือบทุกครั้ง
เป็นประจำ	หมายถึง	ทำทุกครั้งเมื่อเกิดสถานการณ์นั้น

ข้อที่	ข้อความ	ไม่เป็นเลย	เป็นบางครั้ง	เป็นบ่อยครั้ง	เป็นประจำ	คะแนน
0	ไม่ใช้กำลังเวลาโกรธ					
00	รู้จักรอคอยเมื่อยังไม่ถึงเวลาของตน					
000	ไม่ทำอะไรตามใจตนเอง					
0000	ต้องการอะไรต้องได้ทันที					

เกณฑ์การให้คะแนน ให้คะแนนแต่ละข้อ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2
ไม่เป็นเลย	1 คะแนน	4 คะแนน
เป็นบางครั้ง	2 คะแนน	3 คะแนน
เป็นบ่อยครั้ง	3 คะแนน	2 คะแนน
เป็นประจำ	4 คะแนน	1 คะแนน

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ข้อความทางบวก

1	2	3	7	8	9	10	11	12	14
15	16	17	18	20	21	22	23	24	25
26	29	30	31	32	33	34	35	36	37
41	42	43	46	47	48	51	52	53	54
56	57	58	59	60					

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ข้อความทางลบ

4	5	6	13	19	27	28	38	39	40
44	45	49	50	55					

คิดคะแนนความฉลาดทางอารมณ์รวมโดยนำคะแนนที่มาจัดระดับ โดยแปลผลดังนี้
 นักเรียนที่ได้คะแนนที่ตั้งแต่ 50 คะแนนขึ้นไป จัดเป็นเด็กที่มีความฉลาดทางอารมณ์
 ในระดับดี

นักเรียนที่ได้คะแนนที่ตั้งแต่ 40-49 คะแนน จัดเป็นเด็กที่ควรได้รับการพัฒนาความ
 ฉลาดทางอารมณ์อย่างต่อเนื่อง

นักเรียนที่ได้คะแนนที่ต่ำกว่า 40 คะแนน จัดเป็นเด็กที่จำเป็นต้องได้รับการ
 พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ให้ดียิ่งขึ้น

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ เป็นแบบสอบถามให้นักเรียนอ่าน
 ข้อความและเลือกตอบในแต่ละข้อ (ข้อ ก. ข. และ ค.) มีเนื้อหาและข้อคำถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยง
 ดู 3 แบบ ได้แก่ แบบเข้มงวดกวดขัน แบบประชาธิปไตย และแบบปล่อยปละละเลย มี 4 ระดับ จาก
 “ประจำ” ถึง “ไม่เคย” จำนวน 14 ข้อ ผู้วิจัยประยุกต์จากแบบสอบถามของ สมภาพ ภัทรพงศ์กิจ
 (2551: 99 -101) ดังตัวอย่าง แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความและเลือกคำตอบทุกตัวเลือกในแต่ละข้อ (ข้อ ก. ข. และ ค.) โดยใส่
 เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

- ประจำ หมายถึง สิ่งที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนทุกครั้ง
 บ่อยครั้ง หมายถึง สิ่งที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนเสมอๆ แต่ไม่ทุก
 ครั้ง
 บางครั้ง หมายถึง สิ่งที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนบางครั้งหรือนานๆ
 ครั้ง
 ไม่เคย หมายถึง สิ่งที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่เคยปฏิบัติต่อนักเรียน

ข้อ	คำถาม	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
0	เมื่อนักเรียนแต่งตัวออกไปเที่ยวนอกบ้านผู้ปกครองจะทำอย่างไร ก. ผู้ปกครองบังคับให้ใส่ชุดที่จัดไว้ให้ ข. ผู้ปกครองไม่สนใจว่านักเรียนจะใส่ชุดอะไร ค. ผู้ปกครองช่วยกันดูว่าแต่งตัวอย่างไรจึงจะเหมาะสม	✓		✓	✓

ข้อคำถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู 3 แบบ ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด

1.1	2.1	3.1	4.2	5.3	6.3	7.2	8.1	9.1	10.2
11.2	12.1	13.3	14.3						

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

1.2	2.2	3.3	4.3	5.2	6.1	7.1	8.2	9.2	10.1
11.1	12.2	13.2	14.2						

กลุ่มที่ 3 ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

1.3	2.3	3.2	4.1	5.1	6.2	7.3	8.3	9.3	10.3
11.3	12.3	13.1	14.1						

เกณฑ์การให้คะแนน

ถ้านักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง

ประจำ	4	คะแนน
บ่อยครั้ง	3	คะแนน
บางครั้ง	2	คะแนน
ไม่เคย	1	คะแนน

เกณฑ์ในการตัดสินใจ

นำคะแนนที่ได้จากแต่ละข้อของวิธีการอบรมเลี้ยงดูแต่ละกลุ่มมารวมกัน ถ้านักเรียนได้คะแนนรวมจากการอบรมเลี้ยงดูกลุ่มใดสูงที่สุด ก็จะถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู

ตอนที่ 5 แบบสอบถามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน เป็นแบบประโยคบอกเล่า 1 ประโยค ข้อความเป็นคำถามเชิงบวกและเชิงลบ มาตรฐานประมาณค่า 6 ระดับ ให้เลือกตอบจาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” โดยประยุกต์จากแบบสอบถามของวัชรินทร์ จามจรี (2550: 120-125) ซึ่งในงานวิจัยนี้จะเป็นข้อความเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมข่มขู่ โดยเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว ดังตัวอย่าง ตัวอย่าง แบบสอบถามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน คำชี้แจง ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในกรอบสี่เหลี่ยมที่ตรงกับความเป็นจริงเพียงคำตอบเดียว และทำทุกข้อ

ข้อ 0 หากเพื่อนของฉันโกรธกับใคร ฉันก็จะโกรธไปด้วย

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
จริงที่สุด	6 คะแนน	1 คะแนน
จริง	5 คะแนน	2 คะแนน
ก่อนข้างจริง	4 คะแนน	3 คะแนน
ก่อนข้างไม่จริง	3 คะแนน	4 คะแนน
ไม่จริง	2 คะแนน	5 คะแนน
ไม่จริงเลย	1 คะแนน	6 คะแนน

การแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	5.01-6.00	หมายถึง กลุ่มเพื่อนมีพฤติกรรมข่มขู่มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.01-5.00	หมายถึง กลุ่มเพื่อนมีพฤติกรรมข่มขู่มาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.01-4.00	หมายถึง กลุ่มเพื่อนมีพฤติกรรมข่มขู่ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.01-3.00	หมายถึง กลุ่มเพื่อนมีพฤติกรรมข่มขู่น้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00-2.00	หมายถึง กลุ่มเพื่อนมีพฤติกรรมข่มขู่น้อยที่สุด

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ

1. หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องพฤติกรรมข่มขู่ แบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์ แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู และแบบสอบถามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา และให้คะแนนเป็นรายข้อ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 115-133) ดังนี้

+ 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องตามเนื้อหาที่ต้องการ

0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องตามเนื้อหาที่ต้องการหรือไม่

- 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องตามเนื้อหาที่ต้องการ
บันทึกผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละข้อ แล้วนำไปหาค่าดัชนีความ
สอดคล้อง (IC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปเป็นข้อคำถาม แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจาก
ผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมทั้งทางด้านภาษา และความถูกต้องในเนื้อหาตามคำแนะนำ
ของผู้เชี่ยวชาญ

2. นำแบบสอบถามพฤติกรรมข่มขู่ แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ แบบสอบถามการ
อบรมเลี้ยงดู และแบบสอบถามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ที่ปรับปรุงแก้ไข ไป Try out กับนักเรียนช่วง
ชั้นที่ 2 โรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน จำนวน 30 คน ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง แล้ว
นำคะแนนที่ได้มาดำเนินการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอล
ฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ดังนี้

2.1 แบบวัดพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน มีจำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ
0.901

2.2 แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ มีจำนวน 60 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.903

2.3 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ มีจำนวน 14 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น
เท่ากับ 0.857

2.4 แบบสอบถามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน มีจำนวน 9 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ
0.710

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้วิจัยติดต่อผู้อำนวยการทั้ง 2 โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์การ
เก็บข้อมูล
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามในการวิจัยไปแจกให้กับนักเรียนในโรงเรียนต่างๆ ด้วยตนเอง
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน
5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลและให้คะแนนตาม
เกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตรวจสอบความเรียบร้อยแล้วนำมาวิเคราะห์ โดย
โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป กำหนดระดับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล มีจำนวน 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ ได้แก่ เพศ ระดับ
การศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมชมชู้ของนักเรียน มีจำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.901

ตอนที่ 3 แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ มีจำนวน 60 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.903

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ มีจำนวน 14 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.857

ตอนที่ 5 แบบสอบถามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน มีจำนวน 9 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.710

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (percentage) โดยใช้สูตร (กนกกลดา อัมยงค์. 2547 :73)

$$P = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ค่าความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ

n แทน ค่าจำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 79)

$$S = \frac{\sqrt{n \sum x^2 - (\sum x)^2}}{n(n-1)}$$

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. วิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถามแต่ละฉบับ ดังนี้

2.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยใช้สูตร IC (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540:

117)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ

$\sum R$ แทน ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Corrected item to total correlation) (สุณี รักษาเกียรติศักดิ์. 2539 : 119)

$$r_{xy} = \frac{n \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[n \sum x^2 - (\sum x)^2][n \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับตัวแปร Y

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนรายข้อ (item) ของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum y$ แทน ผลรวมของคะแนนรวม (total) ของทั้งกลุ่มตัวอย่าง

$\sum xy$ แทน ผลรวมของผลคูณของคะแนน X และคะแนน Y

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนน X

$\sum y^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนน Y

2.5 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 125-126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

S_t^2 แทน คะแนนของความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน คะแนนของความแปรปรวนรวมทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมชมชู้ กับ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ โดยใช้การทดสอบ ไค-สแควร์ (Chi-square test) (χ^2)

3.2 ทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมชมชู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 กับ ความฉลาดทางอารมณ์และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบธรรมดา (Simple Correlation Coefficient) โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐาน (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 314)

$$r_{xy} = \frac{\sum \frac{n \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[n \sum x^2 - (\sum x)^2][n \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร x กับตัวแปร Y

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนน x

$\sum y$ แทน ผลรวมของคะแนน Y

$\sum xy$ แทน ผลรวมของผลคูณของคะแนน x และคะแนน Y

โดยที่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง $-1 < r < 1$ ความหมายของค่า r มีดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2544: 473)

1. ค่า r เป็นลบ แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกัน
2. ค่า r เป็นบวก แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน
3. ค่า r มีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์กัน

มาก

4. ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ -1 แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามและมีความสัมพันธ์

กันมาก

5. ถ้า r เท่ากับ 0 แสดงว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

6. ถ้า r เข้าใกล้ 0 แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันน้อย

เกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)

0.81 – 1.00	มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
0.61 – 0.80	มีความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างสูง
0.41 – 0.60	มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

0.21 – 0.40	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
0.00 – 0.20	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำมาก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
χ^2	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาการแจกแจงไค-สแควร์ (Chi-square distribution)
r	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
**	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน โดยการหาค่าจำนวน และค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมชมชู้ของนักเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) การหาค่าจำนวน และค่าร้อยละ
3. การวิเคราะห์ข้อมูลความฉลาดทางอารมณ์ โดยการแปลงคะแนนความฉลาดทางอารมณ์เป็นคะแนนที (t-score) จากนั้นนำมาจัดระดับ แล้วทำการหาค่าจำนวน และค่าร้อยละ
4. การวิเคราะห์ข้อมูลการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ โดยการหาค่าจำนวน และค่าร้อยละ
5. การวิเคราะห์ข้อมูลอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) การหาค่าจำนวน และค่าร้อยละ
6. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมชมชู้ กับ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ โดยใช้การทดสอบ ไค-สแควร์ (Chi-square test)
7. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมชมชู้กับความฉลาดทางอารมณ์และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ได้แก่ เพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดย การหาค่าจำนวน และค่าร้อยละ ปรากฏผลดังในตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	167	50.91
หญิง	161	49.09
รวม	328	100.00
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
น้อยกว่า 2.00	55	17.19
ระหว่าง 2.00 – 3.00	135	42.19
ระหว่าง 3.01 – 4.00	130	40.63
รวม	320	100.00

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน จำแนกได้ดังนี้

เพศ นักเรียนส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 50.91 รองลงมาคือ เพศหญิง จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 49.09

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ระหว่าง 2.00 – 3.00 จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 42.19 รองลงมาคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่าง 3.01 – 4.00 จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 40.63 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยกว่า 2.00 จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 17.19 ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมชมชู้ของนักเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับพฤติกรรมชมชู้ของนักเรียน

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S	ระดับการชมชู้
1	ผลัก จิก หรือดึงผมเพื่อน	1.08	0.91	น้อย
2	พยายามขัดขาเพื่อนให้สะดุดหรือหกล้ม	1.04	0.98	น้อย
3	เดินชนไหล่ กระแทกไหล่เพื่อนโดยตั้งใจ	0.90	0.89	น้อย
4	ขว้างหรือเตะสิ่งของใส่เพื่อน เช่น เตะฟุตบอลอัด	0.77	0.94	น้อย
5	ขโมยสิ่งของเพื่อน	0.50	0.79	น้อยที่สุด
6	แสดงท่ารังเกียจ ดูถูก หรือเหยียดหยามเพื่อน	1.07	0.86	น้อย
7	แย่งขนมเพื่อนกิน	1.10	1.04	น้อย
8	ดึงเสื้อผ้า ชูดนักเรียนเพื่อน	0.72	0.81	น้อยที่สุด
9	พูดจาหยาบคาย ไม่สุภาพ	1.87	0.87	มาก
10	พูดตะคอก ตะโกนใส่	1.43	0.88	น้อย
11	ใช้คำพูดกีดกันไม่ให้เพื่อนเล่นด้วย	0.96	0.89	น้อย
12	พูดล้อเลียนชื่อพ่อแม่เพื่อน	1.77	0.94	มาก
13	พูดล้อเลียนรูปร่าง ลักษณะทางร่างกาย	1.24	0.94	น้อย
14	ตั้งฉายาหรือชื่อให้เพื่อน ตามลักษณะด้อย	1.38	1.12	น้อย
15	พูดขู่เอาเงิน หรือสิ่งของ	0.54	0.92	น้อยที่สุด
	รวม	1.09	0.92	น้อย

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมชมชู้ของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมชมชู้โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.09$, $S = 0.92$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมพูดจาหยาบคาย ไม่สุภาพและพูดล้อเลียนชื่อพ่อแม่เพื่อน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 1.87$, $S = 0.87$, $\bar{X} = 1.77$, $S = 0.94$) รองลงมาคือ พูดตะคอกตะโกนใส่ ($\bar{X} = 1.43$, $S = 0.88$) ตั้งฉายาหรือชื่อให้เพื่อนตามลักษณะด้อย ($\bar{X} = 1.38$, $S = 1.12$) พูดล้อเลียนรูปร่างลักษณะทางร่างกาย ($\bar{X} = 1.24$, $S = 0.94$) แย่งขนมเพื่อนกิน ($\bar{X} = 1.10$, $S = 1.04$) ผลักจิกหรือดึงผมเพื่อน ($\bar{X} = 1.08$, $S = 0.91$) แสดงท่ารังเกียจดูถูกหรือเหยียดหยามเพื่อน ($\bar{X} = 1.07$, $S = 0.86$) พยายามขัดขาเพื่อนให้สะดุดหรือหกล้ม ($\bar{X} = 1.04$, $S = 0.98$) ใช้คำพูดกีดกันไม่ให้เพื่อนเล่นด้วย ($\bar{X} = 0.96$, $S = 0.89$) เดินชนไหล่กระแทกไหล่เพื่อนโดยตั้งใจ ($\bar{X} = 0.90$, $S = 0.89$) ขว้างหรือเตะสิ่งของใส่เพื่อน เช่น เตะฟุตบอลอัด ($\bar{X} = 0.77$, $S =$

0.94) อยู่ในระดับน้อย ดึงเสื้อผ้าชุดนักเรียนเพื่อน ($\bar{X} = 0.72$ $S = 0.81$) พุดซู่เอาเงินหรือสิ่งของ ($\bar{X} = 0.54$ $S = 0.92$) และขโมยสิ่งของเพื่อน ($\bar{X} = 0.50$ $S = 0.79$) อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตาราง 4 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียน จำแนกตามพฤติกรรมข่มขู่

ระดับพฤติกรรมข่มขู่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	6	1.89
มาก	64	20.13
น้อย	152	47.80
น้อยที่สุด	96	30.19
รวม	318	100.00

ระดับพฤติกรรมข่มขู่ นักเรียนส่วนใหญ่ มีการข่มขู่อยู่ในระดับน้อย จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 47.80 รองลงมาคือ มีการข่มขู่อยู่ในระดับน้อยที่สุด จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 30.19 มีการข่มขู่อยู่ในระดับ มาก จำนวน 64 คิดเป็นร้อยละ 20.13 และมีการข่มขู่อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.89 ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลความฉลาดทางอารมณ์ โดยการแปลงคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ เป็นคะแนนที่ (T - score) จากนั้นนำมาจัดระดับ แล้วหาค่าจำนวน และค่าร้อยละ

ตาราง 5 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียน จำแนกตามระดับความฉลาดทางอารมณ์

ระดับคะแนนที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ระดับความฉลาดทางอารมณ์
1. คะแนนที่ตั้งแต่ 50 คะแนนขึ้นไป	77	48.10	ดี
2. คะแนนที่ตั้งแต่ 40-49 คะแนน	76	47.50	ควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
3. คะแนนที่ต่ำกว่า 40 คะแนน	7	4.40	ต้องได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น
รวม	160	100.00	

ผลการวิเคราะห์ความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับดี (คะแนนที่ตั้งแต่ 50 คะแนนขึ้นไป) จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 48.10 รองลงมาคือ ระดับความฉลาดทางอารมณ์ที่ควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (คะแนนที่ตั้งแต่ 40-

49 คะแนน) จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 มีระดับความลาดทางอารมณ์ที่ต้องได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น (คะแนนที่ต่ำกว่า 40 คะแนน) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.40 ตามลำดับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ โดยการหาค่าจำนวน และค่าร้อยละ ตาราง 6 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียน จำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่

การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
แบบเข้มงวดกวดขัน	79	25.08
แบบประชาธิปไตย	106	33.65
แบบปล่อยปละละเลย	130	41.27
รวม	315	100.00

การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 41.27 รองลงมาคือ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จำนวน 106 คิดเป็นร้อยละ 33.65 และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 25.08 ตามลำดับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S	ระดับพฤติกรรมข่มขู่
1	หากเพื่อนโกรธกับใคร ก็จะโกรธไปด้วย	3.18	1.82	ปานกลาง
2	หากเพื่อนพูดคำหยาบ ก็จะพูดคำหยาบไปด้วย	2.78	1.68	ปานกลาง
3	หากเพื่อนพูดขู่บังคับให้คนอื่นทำตาม ก็จะพูดขู่บังคับไปด้วย	3.07	1.95	ปานกลาง
4	หากเพื่อนพูดใส่ร้ายเพื่อนคนอื่น ก็จะพูดใส่ร้ายไปด้วย	4.35	1.50	มาก
5	หากเพื่อนสั่งให้ทำตาม ก็จะทำตามสั่งไปด้วย	4.21	1.42	มาก
6	การพูดคำหยาบคาย เป็นพฤติกรรมที่ไม่ดี ไม่ควรเอาเป็นแบบอย่าง	4.25	1.75	มาก
7	ไม่ควรบังคับคนอื่นให้ทำในสิ่งที่ไม่อยากทำ	4.27	1.66	มาก
8	เห็นว่าการใส่ร้ายคนอื่นเป็นเรื่องที่ไม่สมควรทำ	4.61	1.62	มาก
9	ไม่ควรใช้กำลังบังคับคนอื่นให้ทำตามใจเรา	4.41	1.76	มาก
	รวม	3.90	1.68	มาก

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน พบว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90, S = 1.68$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าการใส่ร้ายคนอื่นเป็นเรื่องที่ไม่สมควรทำ ($\bar{X} = 4.61, S = 1.62$) รองลงมาคือ เราไม่ควรใช้กำลังบังคับคนอื่นให้ทำตามใจเรา ($\bar{X} = 4.41, S = 1.76$) หากเพื่อนพูดใส่ร้ายเพื่อนคนอื่น ก็จะพูดใส่ร้ายไปด้วย ($\bar{X} = 4.35, S = 1.50$) ไม่ควรบังคับคนอื่นให้ทำในสิ่งที่เขาไม่ยอมทำ ($\bar{X} = 4.27, S = 1.66$) การพูดคำหยาบคาย เป็นพฤติกรรมที่ไม่ดี ไม่ควรเอาเป็นแบบอย่าง ($\bar{X} = 4.25, S = 1.75$) และหากเพื่อนสั่งให้ทำตาม ก็จะทำตามสั่งไปด้วย ($\bar{X} = 4.21, S = 1.42$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และพบว่า หากเพื่อนโกรธกับใคร ก็จะโกรธไปด้วย ($\bar{X} = 3.18, S = 1.82$)

หากเพื่อนพูดขู่บังคับให้คนอื่นทำตามก็จะพูดขู่บังคับไปด้วย ($\bar{X} = 3.07, S = 1.95$) และหากเพื่อนพูดคำหยาบ ก็จะพูดคำหยาบไปด้วย ($\bar{X} = 2.78, S = 1.68$) อยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

ตาราง 8 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียน จำแนกตามระดับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

ระดับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มเพื่อนมีพฤติกรรมข่มขู่มากที่สุด	38	12.06
กลุ่มเพื่อนมีพฤติกรรมข่มขู่มาก	115	36.51
กลุ่มเพื่อนมีพฤติกรรมข่มขู่ปานกลาง	98	31.11
กลุ่มเพื่อนมีพฤติกรรมข่มขู่น้อย	47	14.92
กลุ่มเพื่อนมีพฤติกรรมข่มขู่น้อยที่สุด	17	5.40
รวม	315	100.00

อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน พบว่า กลุ่มเพื่อนของนักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรม ข่มขู่ อยู่ในระดับมาก จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 36.51 รองลงมาคือ พฤติกรรมข่มขู่ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 31.11 มีพฤติกรรมข่มขู่ อยู่ในระดับน้อย จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 14.92 มีพฤติกรรมข่มขู่ อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 12.06 และมีพฤติกรรมข่มขู่ อยู่ในระดับน้อยที่สุด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.40 ตามลำดับ

6. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมข่มขู่ กับ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ โดยใช้การทดสอบ ไค-สแควร์ (Chi-square test)

ตาราง 9 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมข่มขู่ กับ เพศ

เพศ	มากถึงมากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	Chi-square	p
เพศชาย	34 (21.20)	82 (51.30)	44 (27.50)	1.49	.474
เพศหญิง	36 (22.90)	70 (44.60)	51 (32.50)		

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมข่มขู่กับเพศ พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ ของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 1 ที่ว่า เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

ตาราง 10 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมข่มขู่ กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	มากถึงมากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	น้อยที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	Chi-square	p
น้อยกว่า 2.00	39 (73.60)	11 (20.80)	3 (5.60)	99.54**	.000
ระหว่าง 2.00-3.00	17 (13.30)	70 (54.70)	41 (32.00)		
ระหว่าง 3.01 – 4.00	13 (10.20)	64 (50.00)	51 (39.80)		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมข่มขู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 2 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 เมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละพบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนน้อยกว่า 2.00 มีร้อยละของพฤติกรรมข่มขู่ในระดับมากถึงมากที่สุดสูงที่สุด

ตาราง 11 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมชมชู้ กับ การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่

การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่	มากถึงมากที่สุด	น้อย	น้อยที่สุด	Chi-square	p
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
แบบเข้มงวด	16 (21.30)	39 (52.00)	20 (26.70)	3.51	.476
แบบปล่อยปละละเลย	24 (18.80)	64 (50.00)	40 (31.20)		
แบบประชาธิปไตย	28 (26.90)	43 (41.4)	33 (31.70)		

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมชมชู้กับการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ พบว่าการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชมชู้ ของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชมชู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

7. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมชมชู้กับความฉลาดทางอารมณ์และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)

ตาราง 12 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมชมชู้ กับ ความฉลาดทางอารมณ์ และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

พฤติกรรมชมชู้	r	p
1. ความฉลาดทางอารมณ์	-	.003
	0.218**	
2. อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน	0.073	.101

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมชมชู้กับ ความฉลาดทางอารมณ์ และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน พบว่า

ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ ทางลบ กับพฤติกรรมข่มขู่ของ นักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากทิศทางของความสัมพันธ์แสดงว่า ถ้านักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ที่ดี จะมีพฤติกรรมข่มขู่น้อยลง สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุป อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

- 1.สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการดำเนินการวิจัย
- 2.สรุปผลการวิจัย
- 3.อภิปรายผล
- 4.ข้อเสนอแนะ

สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการดำเนินการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมชมชู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชมชู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง

สมมติฐานในการวิจัย

1. เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชมชู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชมชู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
3. ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชมชู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
4. การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชมชู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
5. อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชมชู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

การกำหนดกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง ที่ศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 2 มี 2 โรงเรียน จำนวน 455 คน เป็นชาย 237 คน หญิง 218 คน ในปีการศึกษา 2553

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง ที่ศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 2 มี 2 โรงเรียน จำนวน 329 คน เป็นชาย 167 คน หญิง 162 คน เลือกตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล มีจำนวน 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน มีจำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.901

ตอนที่ 3 แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ มีจำนวน 60 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.903

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ มีจำนวน 14 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.857

ตอนที่ 5 แบบสอบถามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน มีจำนวน 9 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.710

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้วิจัยติดต่อผู้อำนวยการทั้ง 2 โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล
3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามในการวิจัยในโรงเรียนต่างๆ ด้วยตนเอง
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน
5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตรวจสอบความเรียบร้อยแล้วนำมาวิเคราะห์ โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป กำหนดระดับความนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน โดยการหาค่าจำนวน และค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมชมชู้ของ นักเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) การหาค่าจำนวน และค่าร้อยละ
3. การวิเคราะห์ข้อมูลความฉลาดทางอารมณ์ โดยการแปลงคะแนนความอารมณ์เป็นคะแนนที่ (T - score) จากนั้นนำมาจัดระดับ แล้วทำการหาค่าจำนวน และค่าร้อยละ
4. การวิเคราะห์ข้อมูลการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ โดยการหาค่าจำนวน และค่าร้อยละ
5. การวิเคราะห์ข้อมูลอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) การหาค่าจำนวน และค่าร้อยละ
6. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมชมชู้ กับ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ โดยใช้การทดสอบ ไค-สแควร์ (Chi-square test)
7. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมชมชู้กับความฉลาดทางอารมณ์และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นชาย คิดเป็นร้อยละ 50.91 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ระหว่าง 2.00 – 3.00 คิดเป็นร้อยละ 42.19
2. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมชมชู้ของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมชมชู้โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.09$, $S = 0.92$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมพูดจาหยาบคาย ไม่สุภาพและพูดล้อเลียนชื่อพ่อแม่เพื่อน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 1.87$ $S = 0.87$, $\bar{X} = 1.77$ $S = 0.94$) นักเรียนส่วนใหญ่ มีการชมชู้อยู่ในระดับน้อย จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 47.80 รองลงมาคือ มีการชมชู้อยู่ในระดับน้อยที่สุด จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 30.19 มีการชมชู้ในระดับ มาก จำนวน 64 คิดเป็นร้อยละ 20.13 และมีการชมชู้ในระดับมากที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.89 ตามลำดับ
3. ความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับดี (คะแนนที่ตั้งแต่ 50 คะแนนขึ้นไป) จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 48.10 รองลงมาคือ ระดับความฉลาดทางอารมณ์ที่ควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (คะแนนที่ตั้งแต่ 40-49 คะแนน) จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ที่ต้องได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น (คะแนนที่ต่ำกว่า 40 คะแนน) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.40 ตามลำดับ
4. การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 41.27 รองลงมาคือ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จำนวน 106 คิดเป็นร้อยละ 33.65 และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 25.08 ตามลำดับ

5. อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน พบว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$ $S = 1.68$) นอกจากนั้นยังพบว่า กลุ่มเพื่อนของนักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมข่มขู่ อยู่ในระดับมาก จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 36.51 รองลงมาคือ พฤติกรรมข่มขู่ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 31.11 มีพฤติกรรมข่มขู่ อยู่ในระดับน้อย จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 14.92 มีพฤติกรรมข่มขู่ อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 12.06 และมีพฤติกรรมข่มขู่ อยู่ในระดับน้อยที่สุด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.40 ตามลำดับ

6. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง พบว่า

6.1 เพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

6.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 2 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

6.3 ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

6.4 การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

6.5 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลประเด็นสำคัญได้ดังนี้

พฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมข่มขู่โดยรวมอยู่ในระดับน้อยเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมพุดจาหายาบคาย ไม่สุภาพและพุดล้อเลียนชื่อพ่อแม่เพื่อน อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า พฤติกรรมของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 เป็นเด็กนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ซึ่งยังไม่มีสิ่งกระตุ้นทางด้านสภาพแวดล้อมให้นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 แสดงพฤติกรรมข่มขู่ออกมา ในส่วนที่นักเรียนมีลักษณะพฤติกรรมพุดจาหายาบคาย ไม่สุภาพและพุดล้อเลียนชื่อพ่อแม่เพื่อน นั้นเนื่องจากนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 เป็นวัยที่สนุกอยู่กับการเล่น การพุดหยาบ

กาย ไม่สุขภาพและพูดล้อเลียนชื่อพ่อแม่เพื่อนนั้นจะเป็นการพูดล้อเล่นกันระหว่างเพื่อนที่เล่นด้วยกัน ไม่ได้มีเจตนาให้เกิดการกตัญญูหรือต้องการให้อีกฝ่ายได้รับความเสียหายทางด้านจิตใจแต่อย่างใด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา พันธวร (2546: 82) ที่กล่าวว่านักเรียนที่มีความวิตกกังวลต่ำมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำ เนื่องจากจะเห็นได้ว่า นักเรียนที่มีความวิตกกังวลต่ำจะมีอารมณ์คงที่ อดทน ไม่หงุดหงิดง่าย และสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี ซึ่งทำให้นักเรียนผู้นั้นมีการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมาในระดับต่ำ

เพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อภิปรายได้ว่า ความแตกต่างทางเพศ ทำให้พัฒนาการของเด็กวัยรุ่นหญิงและชายมีความแตกต่างกัน วัยรุ่นหญิงจะเจริญเติบโตเร็วกว่าชาย แต่ทว่าสติปัญญาจะไม่มี ความแตกต่างกัน ปัจจุบันนี้ การศึกษาของไทย ได้มีการจัดการเรียนการสอน ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพัฒนาการทางร่างกาย การเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย และความแตกต่างทางเพศ จึงทำให้นักเรียนเกิดความรู้เข้าใจในความแตกต่างทางเพศมากขึ้น เมื่อนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น และนักเรียนวัยนี้เป็นวัยที่เข้าสู่การเป็นวัยรุ่นตอนต้น จะเริ่มสนใจในเพศตรงข้าม ต้องการการยอมรับ การยกย่องจากบุคคลอื่น จึงมีความคิดและการแสดงพฤติกรรมที่ดีต่อบุคคลอื่น ประกอบกับสถาบันการศึกษาต่างๆ ล้วนมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม แนวโน้มในการเกิดพฤติกรรมข่มขู่กับบุคคลอื่นก็น้อยลง หรือไม่มีเลย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีเรือน แก้วกังวาล (2540: 61) และสุชา จันท์เอม (2540: 54) ที่ว่า การเรียนรู้พัฒนาการวัยรุ่นมีประโยชน์ทั้งต่อการส่งเสริมให้วัยรุ่นเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม และช่วยป้องกันปัญหาต่างๆ ในวัยรุ่นได้ และวัยนี้ต้องการได้รับการยอมรับจากผู้อื่น (Acception) ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนอย่างมาก การได้รับการยอมรับจะช่วยให้เกิดความรู้สึกมั่นคง ปลอดภัย เห็นคุณค่าของตนเอง มั่นใจตนเอง วัยนี้จึงมักอยากเด่นอยากดัง อยากให้มีคนรู้จักมากๆ รวมถึงวัยนี้ สามารถที่จะเรียนรู้วิธีการควบคุมความคิด การรู้จักยั้งคิด การคิดให้เป็นระบบ เพื่อให้สามารถใช้ความคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ กล่าวได้ว่า ปัจจุบันสิทธิและความเสมอภาคทางเพศมีความเท่าเทียมกัน เพศจึงไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดพฤติกรรมข่มขู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละ พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนน้อยกว่า 2.00 มีร้อยละของพฤติกรรมข่มขู่ในระดับมากถึงมากที่สุดสูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ถ้านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีพฤติกรรมข่มขู่มากขึ้น อภิปรายได้ว่า จากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่เป็นครูสอนในระดับช่วงชั้นที่ 2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน น้อยกว่า 2.00 จะมีการแสดงออกถึงพฤติกรรมข่มขู่ที่เห็นได้อย่างชัดเจน เป็นนักเรียนที่เกรง ดี้อและมีการควบคุมอารมณ์ไม่ดี มักแสดงออกในทางเชิงลบ แตกต่างจาก นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่าง 2.00 – 4.00 ที่จะมีพฤติกรรมที่ดี ตั้งใจเล่าเรียน แต่จะค่อนข้างอ่อนแอ ทำให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน น้อยกว่า 2.00 เข้ามาแสดงพฤติกรรมข่มขู่ ล่วงละเมิดสิทธิ รุกรานหรือแสดง

อำนาจเหนือกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนวลลออ ทวิชศรี (2546: 61) ที่กล่าวว่าเด็กคบเพื่อนที่ดี เด็กก็จะแสดงพฤติกรรมที่ดีต่อกัน แต่หากคบเพื่อนที่ไม่ดี เด็กก็จะเลียนแบบและแสดงพฤติกรรมไม่ดีก็กลายเป็นความก้าวร้าวต่อกันได้ ทำให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีได้รับบาดเจ็บและความทุกข์ทรมาน เกิดความกลัวทั้งทางร่างกายและจิตใจ ทรัพย์สินถูกทำลาย ได้รับความเสียหาย

ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชมเชยของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกันในระดับต่ำมากกล่าวคือถ้านักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ที่ดีจะมีพฤติกรรมชมเชยน้อยลง ทั้งนี้เนื่องมาจากความฉลาดทางอารมณ์เป็นความสามารถของบุคคลในการใช้สติรับรู้อารมณ์และควบคุมอารมณ์ของตนเอง ทำให้สามารถเข้าใจและรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น ใช้ปัญญาในการแสดงอารมณ์และแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมมีความคิดสร้างสรรค์ มีความเมตตากรุณานำไปสู่อารมณ์ที่ดีกับบุคคลอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องผลการศึกษาคือความสัมพันธ์ระหว่างเชาว์ปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขต ปทุมวัน ของ นวลลออ ทวิชศรี (2546:110) ว่า นักเรียนชายและหญิงมีความสามารถทางเชาว์ปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01และซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา พันธวร (2546:82) ที่ว่านักเรียนที่มีความวิตกกังวลต่ำมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำ เนื่องจากจะเห็นได้ว่า นักเรียนที่มีความวิตกกังวลต่ำจะมีอารมณ์คงที่ อุดหนุนไม่หงุดหงิดง่ายและสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี ซึ่งทำให้นักเรียนผู้นั้นมีการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมาในระดับต่ำ

การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชมเชยของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อภิปรายได้ว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จะมีช่วงเวลาในแต่ละวันใช้ชีวิตในแต่ละวันอยู่ภายในโรงเรียนมากกว่าที่จะอยู่บ้านกับพ่อแม่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จะมีความเคารพครู เชื่อฟังและเรียนรู้การปฏิบัติตนจากครูมากกว่า ทำให้นักเรียนได้รับการอบรมประพฤตินอกจากครูที่เป็นผู้สอนในโรงเรียนเพราะโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งที่จะบ่มเพาะพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิรินทร์ จามจรี (2550 : 85) เนื่องมาจากบุคคลในครอบครัวของเด็กไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวทางคำพูดและพฤติกรรมรวม ดังนั้น นักเรียนจึงไม่ได้เห็นตัวแบบที่เป็นบุคคลในครอบครัว จึงไม่ส่งผลต่อตัวแปรพฤติกรรมก้าวร้าว

อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชมเชยของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชมเชยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อภิปรายได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 นั้นยังเป็นการสนิทกันเพียงเป็นเพื่อนเล่นแต่ไม่ได้มีผลต่อการปฏิบัติในทุกเรื่อง นักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 มีพฤติกรรมระหว่างเพื่อนที่ดี

โดยแสดงความมีอัธยาศัยดี สามัคคีในหมู่คณะ มีนิสัยอ้อมซอม ชอบช่วยเหลือ มีความจริงใจต่อกัน ไม่วิจารณ์เพื่อน ยกย่องชมเชย ยิ้มแย้มแจ่มใสต่อกัน แสดงความสนใจตั้งใจฟังเพื่อน เกรงใจกัน ไม่โอ้อวด มองโลกในแง่ดี ระวังอารมณ์ได้ ปฏิเสธเพื่อนบ้างเมื่อคำขอหรือ ึ่งไม่มีเหตุผล และจดจำข้อมูลเล็กน้อยๆ ของเพื่อนได้เป็นการแสดงความเอาใจใส่ที่เรามีต่อเพื่อนในวัยนี้ ซึ่งโรงเรียนควรส่งเสริมให้เด็กนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันควบคู่ไปกับการเรียนการสอนด้วยผลการศึกษาศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเขาวีปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในโรง เรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขต ปทุมวัน ของ นवलลอ ทวิชศรี (2546:115) ว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับกับเพื่อนต่างกัน มีความสามารถทางเขาวีปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยศรี บวร นสาร (2550: 79)ว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนดีบางคนมีพฤติกรรมก้าวร้าวมากทั้งนี้เพราะการที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนดีนั้นอาจจะนำเอาพฤติกรรมที่ไม่ดีบางอย่างของเพื่อนติดมาใช้จึงเกิดการเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่ดีของเพื่อนจึงทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวมากนักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนดีบางคนมีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยทั้งนี้เพราะการที่มีเพื่อน การได้รู้จักเข้าสังคม ทำให้เด็กรู้จักปรับตัว รู้จักให้ความช่วยเหลือเพื่อน มีความหวังใยซึ่งกันและกัน เรียนรู้ที่จะแบ่งปันสิ่งดี ๆ เพื่อเป็นที่ยอมรับของเพื่อน จึงทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวน้อย

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอแนะเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งสามารถช่วยให้ครู อ าจารย์ ผู้ ปกครอง โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาได้ร่วมกันหาวิธีการเพิ่มความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มากขึ้นและมีการพัฒนาเสริมสร้างปัจจัยด้านความฉลาดทางอารมณ์ให้อยู่ในระดับสูงเพื่อใช้ในการป้องกันไม่ให้เกิดพฤติกรรมข่มขู่ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการป้องกันเด็กกระทำผิดและปัญหาอาชญากรรมที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะที่จะทำการวิจัยต่อไป มีดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ ซึ่งอาจจะส่งผลต่อพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน โดยเฉพาะปัจจัยที่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาพฤติกรรมข่มขู่ได้ ดังเช่น ปัจจัยภายนอกตนหรือด้านสังคม ซึ่งได้แก่ สถานการณ์ที่ชักจูงให้เกิดพฤติกรรมข่มขู่ วัฒนธรรม ค่านิยม สภาพโรงเรียน สภาพแวดล้อม ตลอดจนปัจจัยด้านจิตลักษณะที่สำคัญในทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะสำหรับคนไทย ซึ่งได้แก่ การควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และประสบการณ์ทางสังคม เป็นต้น

2.2 ควรทำการวิจัยเรื่องนี้กับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่น เช่น ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือระดับอาชีวศึกษา โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่จัดอยู่ในกลุ่มที่มีพฤติกรรมชมชู้อย่างชัดเจน ซึ่งอาจทำให้ได้ผลการวิจัยที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อที่จะทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอันได้แก่ บิดา มารดา ผู้ปกครอง โดยเฉพาะสถานศึกษา ได้แนวคิดต่างๆที่จะใช้เป็นแนวทางในการวางแผนช่วยเหลือ และสามารถแก้ไขปัญหาพฤติกรรมชมชู้ได้อย่างถูกต้องตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อไปได้

2.3 ควรทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมชมชู้เป็นรายบุคคลโดยใช้วิธีการสังเกตและการสัมภาษณ์ประกอบการวิจัยด้วย เพื่อช่วยให้เข้าใจถึงสาเหตุของพฤติกรรมนี้ได้ละเอียดและชัดเจนยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. (2542). สุขภาพจิตในโรงเรียน Mental Health in school. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กมลรัตน์ ครอบอุท. (2544). การกระทำรุนแรงต่อนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5-6 : กรณีศึกษาใน กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ วท. (พยาบาลสาธารณสุข). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กนกดา อัมยงค์. (2547). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพวิทยาลัย แพทยศาสตร์กรุงเทพมหานคร และวชิรพยาบาล ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรมสุขภาพจิต, กระทรวงสาธารณสุข. (2543). อีคิว: ความฉลาดทางอารมณ์. เอกสารวิชาการ. นนทบุรี: สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2544). สถิติสำหรับงานวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2544). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาพันท์ กรโกเสถียรกาจ. (2532). เอกสารคำสอนวิชาประถมศึกษา. 301 การศึกษาเด็ก (Child Study). กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปิยศรี บวรธนสาร. (2550.). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนเอกชนชายล้วนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปราณี จันท์หอม. (2541). ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมก้าวร้าว. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (การประถมศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- นพมาศ ธีรเวดิน. (2539). จิตวิทยาสังคมกับชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นีออน พิณประดิษฐ์. (2541). จิตวิทยาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 5. ขอนแก่น : ม.ป.พ.
- นवलลอ ทวิชศรี. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางเชาว์ปัญญากับความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ภาวิณี พวงผกา. (2541). ผลของการใช้ชุดกระดานต่อภาพเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดนาวง จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- พูนสวัสดิ์ สุขดี. (2548). รูปแบบของพฤติกรรมข่มขู่และผลกระทบจากพฤติกรรมข่มขู่ตามการรับรู้
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(การแนะแนวและให้คำปรึกษา) ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540) สถิติวิทยาทางการวิจัย .พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุวีริยา
สาส์น.
- วัชรินทร์ จามจรี. (2550). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในกับปัจจัยภายนอกที่ส่งผล
ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม). วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรม
ศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริอร นพกิจ. (2545). เอกลักษณะแห่งตน การอบรมเลี้ยงดู และจิตลักษณะบางประการของ
นักเรียนที่มีพฤติกรรมปกติและนักเรียนที่มีพฤติกรรมเป็นปัญหา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาพัฒนาการ) . กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศรีเรื่อน แก้วกังวล. (2540). จิตวิทยาพัฒนาชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุชา จันทร์เอม. (2540). จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพัตรา พันธวร. (2546). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมก้าวร้าว
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา)
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพัตรา สกุลพันธ์ .(2543). ภาวะสุขภาพจิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่ถูกกระทำ
ทารุณทางร่างกาย หรือทางเพศ : เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร .พยาบาลศาสตร์
(สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุณี รักษาเกียรติศักดิ์. (2539). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ:ม.ป.พ.
- สมพงษ์ จิตระดับ. (2550). กรุงเทพมหานครเมืองสี่เทาของเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมาพร ภัทรพงศ์กิจ. (2551). ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียนและการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งผลต่อ
การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
ในกลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติ

- ทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2552). สถิติจำนวนนักเรียนห้องเรียน ปีการศึกษา 2551. สืบค้น
 เมื่อ 19 กรกฎาคม 2552, จาก http://www.bmaeducation.in.th/content_view.aspx?con=2069
 ศรีัญญา อธิติชะ. (2553). การศึกษาพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนวัยรุ่น . ปรินญาณิพนธ์ กศ .ม.
 (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 อินทิตรา พัวสกุลและคณะ. (2542). พฤติกรรมข่มขู่ของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 : กรณีศึกษาทาง
 สังคมจิตวิทยา. นนทบุรี: กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
 Ballard, M.B., Argus, T., Remley, T.P., (1999, May). Bullying and school violence: a
 proposed prevention program (online). 83 (607): 38-47.
 Beane, A.L. (1999). The bully free classroom. Minneapolis, MN. Free Spirit Publishing Co.
 Dulmus C. N., Theriot M.T., Sowers K.M. and Blackburn J.A. (2004). Student reports of
 peer bullying victimization in a rural school. *Stress, Trauma, and Crisis: An International
 journal.*(1) :1 – 16.
 Ditzhazy, H.E.R. & Burtan, E.M. (2003). Bullying : a perennial school problem. *Journal of
 The Delta Kappa Gamma Bulletin*, 70 (Fall), 43-48.
 Espelage, D.L. & Swearer, S.M. (2003). Research on school bullying and victimization :
 what have we learned and where do we go from here?. *Journal of school
 Psychology Review*. 32 (3): 365-383.
 Glover, D., Gough, G., John M. and Cartwright, N. (2000). Bullying in 25 secondary
 schools : incidence, impact and intervention. *Journal of Educational Research*, 42
 (Summer): 141-146.
 Mayer, J.D., & Salovey, P. (1997). What is emotional intelligence? P. Salovey & D.
 Sluyter (Eds.) *Emotional development and emotional intelligence : Education
 implication*. New York: Basic book. 7 (23): 123-125.
 Olweus, D. (2000). Bullying. In Kazdin, A.E. *Encyclopedia of Psychology*. London: Oxford
 University. 1: 487-489.
 Paterson, H., Bentley, M., Singer, F. & O'Hear, P. (1996). The Anti-Bullying Campaign
 (ABC) at Acland Burghley. In Cowie, H. & Sharp, S. *Peer counseling in school: a
 time to listen*. London: David Fulton Publishers.
 Pellegrini and Long, J.D. (2002, June). A longitudinal study of bullying, dominance, and
 victimization during the transition from primary school through secondary school.
British Journal of Developmental Psychology. 20(2): 259-280.

Pellegrini, Anthony D.; Bartini, Maria Jun and Brooks, Fred. (1999). School bullies, victims, and aggressive victims: Factors relating to group affiliation and victimization in early adolescence. *Journal of Educational Psychology*, 91(2): 216-224.

Swearer, Susan M, Espelage, L Dorothy, Napolitano, A Scott. (2009). *Bullying prevention and intervention: realistic strategies for school. the Guilford intervention in the schools series.* New york: the Guilford press.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้ มีทั้งหมด 5 ตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป
2. แบบวัดพฤติกรรมข่มขู่
3. แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์
4. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่
5. แบบสอบถามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมข้อมูลในเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร” ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จะนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด ขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และตอบตามความเป็นจริงของท่าน ขอขอบพระคุณในความร่วมมือนในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นายสมคิด ลอมาลี

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาสุศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1
แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. นักเรียนกำลังเรียนอยู่ชั้น

1.ป. 4

2. ป. 5

3.ป. 6

3. ผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียน ในปีการศึกษาที่ผ่านมา

1. น้อยกว่า 2.00

2. ระหว่าง 2.00-3.00

3. ระหว่าง 3.01-4.00

ตอนที่ 2

แบบวัดพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่กระทำในโรงเรียน

เป็นประจำ หมายถึง กระทำมากกว่า 3 ครั้งต่อสัปดาห์

เป็นส่วนใหญ่ หมายถึง กระทำ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์

ทำนานๆ ครั้ง หมายถึง กระทำ 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์

ไม่เคย หมายถึง ไม่เคยกระทำเลย

ข้อ	ข้อความ	เป็นประจำ	เป็นส่วนใหญ่	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคย	คะแนน
1	ฉันผลัก จิก หรือดึงผมเพื่อน					
2	ฉันพยายามขัดขานเพื่อนให้สะดุดหรือหกล้ม					
3	ฉันเดินชนไหล่ กระแทกไหล่เพื่อนโดยตั้งใจ					
4	ฉันขว้างหรือเตะสิ่งของใส่เพื่อน เช่น เตะฟุตบอลอัด					
5	ฉันขโมยสิ่งของเพื่อน					
6	ฉันแสดงท่ารังเกียจ ดูถูก หรือเหยียดหยามเพื่อน					
7	ฉันแย่งขนมเพื่อนกิน					
8	ฉันดึงเสื้อผ้า ชุदनักเรียนเพื่อน					
9	ฉันพูดจาหยาบคาย ไม่สุภาพ					
10	ฉันพูดตะคอก ตะโกนใส่					
11	ฉันใช้คำพูดกีดกันไม่ให้เพื่อนเล่นด้วย					
12	ฉันพูดล้อเลียนชื่อพ่อแม่เพื่อน					
13	ฉันพูดล้อเลียนรูปร่าง ลักษณะทางร่างกาย					
14	ฉันตั้งฉายาหรือชื่อให้เพื่อน ตามลักษณะด้อย					
15	ฉันพูดขู่เอาเงิน หรือสิ่งของ					

ตอนที่ 3

แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้เป็นการอธิบายถึงอารมณ์ ความรู้สึกและพฤติกรรมของท่านในช่วง 4 เดือนที่ผ่านมา โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านคิดว่าตรงกับนักเรียนมากที่สุด มีคำตอบที่เป็นไปได้ 4 คำตอบ สำหรับข้อความแต่ละประโยคคือ ไม่เป็นเลย เป็นบางครั้ง เป็นบ่อยครั้ง เป็นประจำ

ไม่เป็นเลย หมายถึง ไม่เคยปรากฏ
เป็นบางครั้ง หมายถึง นานๆ ครั้ง หรือทำบ้างไม่ทำบ้าง
เป็นบ่อยครั้ง หมายถึง ทำบ่อยๆ หรือเกือบทุกครั้ง
เป็นประจำ หมายถึง ทำทุกครั้งเมื่อเกิดสถานการณ์นั้น

ข้อ	ข้อความ	ไม่เป็นเลย	เป็นบางครั้ง	เป็นบ่อยครั้ง	เป็นประจำ	คะแนน
1	ไม่ใช้กำลังเวลาโกรธ					
2	รู้จักรอคอยเมื่อยังไม่ถึงเวลาของตน					
3	ไม่ทำอะไรตามใจตนเอง					
4	ต้องการอะไรต้องได้ทันที/					
5	เมื่อมีอารมณ์โกรธ ต้องใช้เวลานานกว่าจะหายโกรธ/					
6	หมกมุ่นกับการเล่นมากเกินไป/					
7	ชี้แจงเหตุผลแทนการใช้กำลัง					
8	ช่วยปกป้อง ดูแลช่วยเหลือเด็กที่เล็กกว่า					
9	เห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นเดือดร้อน					
10	ใส่ใจหรือรู้ว่าใครชอบอะไร ไม่ชอบอะไร					
11	เป็นที่พึ่งได้ เมื่อเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ					
12	ระมัดระวังที่จะไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนหรือเสียใจ					
13	ไม่ช่วยเหลือหรือไม่ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น					
14	รู้จักให้กำลังใจผู้อื่น					
15	รับฟังผู้อื่น					
16	รู้จักแสดงความห่วงใยผู้อื่น					

ข้อ	ข้อความ	ไม่เป็นเลย	เป็นบางครั้ง	เป็นบ่อยครั้ง	เป็นประจำ	คะแนน
17	ไม่ชอบแกล้งเพื่อน					
18	ยอมรับว่าผิดเมื่อทำผิด					
19	เมื่อทำผิด มักแก้ตัวว่าไม่ได้ตั้งใจ/					
20	ยอมรับกฎเกณฑ์ เช่น ยอมรับการลงโทษเมื่อทำผิด					
21	รู้จักขอโทษ					
22	ยอมรับคำตำหนิเมื่อทำผิด					
23	มีความตั้งใจเมื่อทำสิ่งต่างๆ ที่สนใจ					
24	มีสมาธิในการทำงาน					
25	พยายามทำการบ้านที่ยากให้สำเร็จด้วยตนเอง					
26	สนุกกับการแก้ปัญหายากๆ หรือท้าทาย เช่น ปัญหาโจทย์เลข ของเล่นที่แปลกๆ ใหม่ ๆ					
27	เฉื่อยชา ไม่สนใจที่จะทำงานให้เสร็จ/					
28	บ่นหรือต่อรองว่างานต่างๆ ทั้งๆ ที่ไม่ได้ลงมือทำ/					
29	ทำงานต่อไปจนเสร็จแม้ว่าเพื่อน ๆ ไปเล่น					
30	ไม่ท้อใจเมื่อประสบกับความผิดหวัง					
31	หาทางตกลงกับเพื่อนคนอื่นเมื่อเกิดความขัดแย้งกัน					
32	ไม่เอะอะโวยวายเมื่อพบปัญหา					
33	เมื่อมีปัญหา จะคิดหาวิธีแก้หลายๆ ทาง					
34	ร่วมกิจกรรมที่ตนไม่ชอบ หรือไม่ถนัดได้					
35	ท้าทายหรือทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่					
36	กล้าแสดงความสามารถต่อหน้าคนหมู่มาก					
37	กล้าซักถามข้อสงสัย					
38	เมื่อถูกถาม ใช้วิธีนิ่งเฉยเมื่อไม่รู้คำตอบ/					
39	มักจะใช้ข้ออ้างเมื่อไม่กล้าทำอะไร/					
40	ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเมื่ออยู่กับผู้อื่น/					
41	ไม่อายในสิ่งที่ตนมีอยู่ เช่น รูปร่างหน้าตา					
42	ภูมิใจที่ตนเองมีจุดดีหรือความสามารถพิเศษ เช่น เรียนเก่ง เล่นกีฬาเก่ง เล่นดนตรีได้					

ข้อ	ข้อความ	ไม่เป็นเลย	เป็นบางครั้ง	เป็นบ่อยครั้ง	เป็นประจำ	คะแนน
43	ภูมิใจที่ได้รับความไว้วางใจจากผู้ใหญ่ เช่น คุณแลน้อง คุณแลสัสตร์เลี้ยง ช่วยเหลืองานครู					
44	น้อยใจง่าย/					
45	รู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจที่สู้เพื่อนคนอื่นไม่ได้/					
46	พอใจกับผลการเรียนทำได้					
47	เมื่อไม่ได้สิ่งที่ต้องการก็รู้จักยอมรับสิ่งอื่นทดแทนได้					
48	เกมหรือกีฬาแพ้ก็ไม่เสียใจนาน					
49	เมื่อไม่ได้ตั้งใจจะหงุดหงิด/					
50	เมื่อทำอะไรไม่ได้ตามต้องการจะผิดหวังมาก /					
51	มักสารภาพเมื่อทำความผิด					
52	ยอมรับผิดเมื่อถูกถาม					
53	รู้จักรอคอยเวลาที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา					
54	เล่าเรื่องความสำเร็จของตัวเองให้ผู้ปกครองฟัง					
55	เรียกร้องที่จะเอาให้ได้ตามที่ต้องการแม้เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็น					
56	มีอารมณ์ขัน					
57	เล่นสนุกสนาน ล้อเล่นกับเพื่อนได้					
58	รู้จักผ่อนคลายอารมณ์ เช่น ฟังเพลง วาดรูป					
59	เป็นคนร่าเริง แจ่มใส หัวเราะง่าย					
60	สนุกกับการแข่งขันแม้จะรู้ว่าไม่ชนะ					

ตอนที่ 4

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความและเลือกคำตอบทุกตัวเลือกในแต่ละข้อ (ข้อ ก. ข. และ ค.)

โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด และทำทุกข้อ โดยพิจารณาดังนี้

ประจำ หมายถึง สิ่งที่มีตามารดาหรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนทุกครั้ง

บ่อยครั้ง หมายถึง สิ่งที่มีตามารดาหรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนเสมอๆ แต่ไม่ทุกครั้ง

บางครั้ง หมายถึง สิ่งที่มีตามารดาหรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนบางครั้งหรือนานๆ ครั้ง

ไม่เคย หมายถึง สิ่งที่มีตามารดาหรือผู้ปกครองไม่เคยปฏิบัติต่อนักเรียน

ข้อ	คำถาม	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย	คะแนน
1	ผู้ปกครองจะอย่างไรเมื่อนักเรียนแต่งตัวไปเที่ยวนอกบ้าน 1. ผู้ปกครองบังคับให้ใส่ชุดที่จัดไว้ให้ 2. ผู้ปกครองไม่สนใจว่าจะใส่ชุดอะไร 3. ผู้ปกครองช่วยกันดูว่าแต่งตัวอย่างไรจึงจะเหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....
2	ผู้ปกครองจะอย่างไรเมื่อนักเรียนได้ทำสิ่งของเสียหาย 1. ผู้ปกครองลงโทษนักเรียนทันที 2. ผู้ปกครองไม่สนใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น 3. ผู้ปกครองรับฟังเหตุผลว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น	.....	.....	.....	.....	.....
3	ผู้ปกครองจะอย่างไรเมื่อนักเรียนผลการเรียนไม่ดี 1. ผู้ปกครองดุว่ากล่าวทันที 2. ผู้ปกครองปลอบและให้กำลังใจ 3. ผู้ปกครองไม่สนใจว่านักเรียนมีปัญหาอะไร	.....	.....	.....	.....	.....
4	ผู้ปกครองจะอย่างไรเมื่อนักเรียนนำเรื่องของเพื่อนที่โรงเรียนมาเล่าให้ฟัง 1. ผู้ปกครองช่วยให้คำปรึกษาแนะนำ 2. ผู้ปกครองห้ามนักเรียนพูดเรื่องคนอื่นเด็ดขาด 3. ผู้ปกครองไม่สนใจเพราะเป็นเรื่องของคนอื่น	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	คำถาม	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย	คะแนน
5	<p>ผู้ปกครองจะทำอะไรเมื่อนั่งรับประทานอาหารร่วมกัน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครองคุยเรื่องทั่วๆ ไป 2. ผู้ปกครองไม่สนใจที่จะพูดคุยเรื่องใดๆ กับนักเรียน 3. ผู้ปกครองบังคับไม่ให้คุยกันในขณะรับประทานอาหาร 	.....	.....	.....	.....	.....
6	<p>ผู้ปกครองจะทำอย่างไรกับนักเรียนในเรื่องของเวลาเข้านอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครองจะเข้านอนเมื่อใดก็ได้ 2. ผู้ปกครองแนะนำให้รีบเข้านอนตามเวลา 3. ผู้ปกครองบังคับให้อ่านหนังสืออย่างน้อย 30 นาทีก่อนนอน 	.....	.....	.....	.....	.....
7	<p>ผู้ปกครองจะอย่างไรขณะที่นักเรียนทำการบ้าน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครองไม่เคยถามอะไรเลย 2. ผู้ปกครองบังคับว่าต้องทำให้ถูกต้อง 3. ผู้ปกครองซักถามว่ามีปัญหาอะไรบ้าง 	.....	.....	.....	.....	.....
8	<p>ผู้ปกครองจะอย่างไร เมื่อนักเรียนต้องกลับบ้านเย็นกว่าปกติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครองดูตาวากสาวและทำโทษ 2. ผู้ปกครองไม่สนใจว่าจะกลับเมื่อไร 3. ผู้ปกครองถามถึงเหตุผลในการกลับบ้านช้า 	.....	.....	.....	.....	.....
9	<p>ผู้ปกครองจะอย่างไรเมื่อนักเรียนอยากไปเที่ยวปิดเทอม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครองพาไปเที่ยวตามที่ที่ตนต้องการเท่านั้น 2. ผู้ปกครองเฉยๆ ไม่สนใจว่านักเรียนจะเลือกไปที่ใด 3. ผู้ปกครองให้ทุกคนในครอบครัวมีส่วนร่วมเลือกสถานที่ 	.....	.....	.....	.....	.....
10	<p>ผู้ปกครองจะอย่างไรเมื่อนักเรียนทะเลาะกับคนในบ้าน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครองไม่สนใจว่าเกิดอะไรขึ้น 2. ผู้ปกครองลงโทษทุกคนที่ทะเลาะกัน 3. ผู้ปกครองซักถามถึงสาเหตุในการทะเลาะกัน 	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	คำถาม	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย	คะแนน
11	<p>ผู้ปกครองจะปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างไรเมื่อรู้ว่านักเรียนสอบไม่ผ่าน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครองไม่สนใจที่จะซักถามเลย 2. ผู้ปกครองดูต่ำกว่ากล่าวและลงโทษทันที 3. ผู้ปกครองซักถามถึงสาเหตุ และให้กำลังใจ 	.....	.....	.....	.....	.....
12	<p>ผู้ปกครองปฏิบัติอย่างไรเมื่อนักเรียนไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครองลงโทษอย่างรุนแรง 2. ผู้ปกครองไม่สนใจว่านักเรียนจะทำตามหรือไม่ 3. ผู้ปกครองให้นักเรียนบอกเหตุผลที่ไม่ทำตามคำสั่ง 	.....	.....	.....	.....	.....
13	<p>ผู้ปกครองปฏิบัติอย่างไรเมื่อนักเรียนต้องเตรียมคู่มือหนังสือสอบ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครองให้กำลังใจและช่วยแนะนำ 2. ผู้ปกครองไม่เคยสนใจว่านักเรียนจะสอบเมื่อใด 3. ผู้ปกครองควบคุมและบังคับให้อ่านหนังสือทุกวัน 	.....	.....	.....	.....	.....
14	<p>นักเรียนคิดว่าผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนเช่นไร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครองให้ความรักความอบอุ่น 2. ผู้ปกครองไม่เคยให้คำแนะนำอะไรเลย 3. ผู้ปกครองบังคับให้ทำในสิ่งที่กำหนดให้ตลอดเวลา 	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 5

แบบสอบถามอิทธิพลของเพื่อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในกรอบสี่เหลี่ยมที่ตรงกับความเป็นจริงเพียงคำตอบเดียว

และทำทุกข้อ

1. หากเพื่อนของฉันโกรธกับใคร ฉันก็จะโกรธไปด้วย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

2. หากเพื่อนของฉันพูดคำหยาบ ฉันก็จะพูดคำหยาบไปด้วย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

3. หากเพื่อนของฉันพูดขู่บังคับให้คนอื่นทำตาม ฉันก็จะพูดขู่บังคับไปด้วย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

4. หากเพื่อนของฉันพูดใส่ร้ายเพื่อนคนอื่น ฉันก็จะพูดใส่ร้ายไปด้วย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

5. หากเพื่อนของฉันสั่งให้ทำตาม ฉันก็จะทำตามสั่งไปด้วย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

6. การพูดคำหยาบคาย เป็นพฤติกรรมที่ไม่ดี ไม่ควรเอาเป็นแบบอย่าง

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

7. เราไม่ควรบังคับคนอื่นให้ทำในสิ่งที่เขาไม่อยากทำ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

8. ฉันเห็นว่าการใส่ร้ายคนอื่นเป็นเรื่องที่ไม่สมควรทำ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. เราไม่ควรใช้กำลังบังคับคนอื่นให้ทำตามใจเรา

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ขอขอบคุณที่ตอบแบบสอบถามครับ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำวิจัย

1. อาจารย์ กริชพล กลิ่นหอม   ผู้อำนวยการ
โรงเรียนคลองพิทยาลงกรณ์
2. อาจารย์ สราวุธ เล็กศรัณย์   รองผู้อำนวยการ
โรงเรียนคลองพิทยาลงกรณ์
3. อาจารย์ นิตยา   สุดสวาท   หัวหน้าฝ่ายวิชาการ กลุ่มงานวิชาภาษาไทย
โรงเรียนคลองพิทยาลงกรณ์

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายสมคิด ลอมาลี
วันเดือนปีเกิด	25 สิงหาคม พ.ศ. 2523
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	647 ต.ปากน้ำ อ.เมือง สมุทรปราการ 10270
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครูผู้ช่วย
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนคลองพิทยาลงกรณ์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2545

ศิลปศาสตรบัณฑิต

จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

พ.ศ. 2554

ศึกษามหาบัณฑิต

จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

